КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Архітектурний факультет

кафедра теорії архітектури і архітектурного проєктування
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____ д. арх., проф. Г. Л. Ковальська
«___» _____ 2025 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО ДИПЛОМНОГО ПРОЄКТУ БАКАЛАВРА

Тема: «Національний центр культури та мистецв у м. Охтирці»

Виконав: студент(ка) IV курсу,
групи АРХ-43А
Панченко Сергій Вячеславович
(прізвище, ім'я та по батькові повністю)
Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво
Спеціальність: 191 – Архітектура та містобудування

Керівник: Нівін Сергій Іванович
(прізвище, ініціали)
доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Київ 2025 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет**: Архітектурний**
Кафедра: **Теорії архітектури і архітектурного проєктування**
Освітньо-професійний рівень: **бакалавр**
Галузь знань: **19 – Архітектура та будівництво**
Спеціальність: **191 – Архітектура та містобудування**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____ д. арх., проф. Г. Л. Ковальська
«___» _____ 2025 року

З А В Д А Н Н Я
НА ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОГО ПРОЄКТУ БАКАЛАВРА

Панченко Сергій Вячеславович
(прізвище, ім'я та по батькові студента)

1. Тема проєкту «Національний центр культури та мистецв у м.Охтирці»

затверджена наказом ректора КНУБА № 87/19/25 від «24» квітня 2025 р.

Керівник проєкту Нівін Сергій Іванович, доцент
(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Строк подання студентом роботи до захисту 20.06.2025

3. Вихідні дані до проекту : Завдання на проектування та топозйомка

4. Зміст пояснювальної записки (*перелік розділів, які потрібно розробити)*

№ розділу	Найменування розділів	Об'єм пояснювальної записки (аркушів А4)	Об'єм креслень (аркушів)
1	Завдання на проектування та топозйомка;	11	6 А1
2	Аналіз вітчизняного та світового досвіду;	9	
3	Містобудівне обґрунтування;	13	
4	Архітектурно-планувальне рішення;	6	
5	Інтер'єр	4	
6	Конструктивне рішення	4	
7	Інженерне обладнання	2	
8	Охорона праці, навколишнього середовища	8	
9	Література	1	
10	Додатки	1	
	Разом:	59	

5. Графічні матеріали: ситуаційна схема, генеральний план (М 1:500), фасади, плани, розрізи (М 1:100, 1:200), перспективні зображення об’єкта проектування, інтер’єри приміщення (плани підлоги, стелі, розгортки стін (М 1:50), перспективні зображення інтер’єру.

6. Дата видачі завдання __12 лютого 2025 р._____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

/п	Назва етапів дипломного проекту	Термін виконання етапу проекту	Пр имітка
	Кафедральний перегляд 1	03.03.2025	
	Кафедральний перегляд 2	31.03.2025	
	Кафедральний перегляд 3	21.04.2025	
	Кафедральний перегляд 4	26.05.2025	
	Кафедральний перегляд: допуск до захисту	20.06.2025	
	Захист проекту		

Студент _____ Панченко С.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник проекту _____ Нівін С.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зміст

1. Вихідні дані: 6

1.2. Ситуаційний план 10

1.3. Склад приміщень 11

2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду 17

2.1Театр Борсоні 19

2.2. Центр виконавських мистецтв 21

2.3 Зал польових мистецтв та подій. 23

3. Містобудівне обгрунтування 26

3.1 Історична довідка по території забудови 28

3.2 Загальні дані 31

3.3 Вихідні дані 31

3.4 Загальні кліматичні характеристики району будівництва 31

3.5 Аналіз місця розташування та інфраструктури 32

3.6 Характеристика земельної ділянки 34

3.7 Опис генерального плану 34

3.3.1 Містобудівна ситуація 35

3.3.2 Рух пішоходів та транспорту 38

3.3.3 Техніко-економічні показники 39

4. Архітектурно-планувальне рішення 39

4.1 Функціональне зонування 39

4.2. Об'ємно-просторова композиція будівлі 44

5. Дизайн інтер'єру та екстер'єру 45

5.1. Зовнішнє оздоблення 45

5.2. Внутрішнє оздоблення 47

6. Конструктивне рішення. 49

7. Інженерне обладнання 53

7.1 Теплогазопостачання і вентиляція 53
***7.2* Водопостачання та каналізація**..... 54
7.3 Автоматизація та керування 55
8. Охорона праці та навколишнього середовища 56
8.1 Охорона праці 56
8.2 Пожежна безпека..... 58
8.3 Охорона навколишнього середовища 60
Література..... 63
Додатки 64

1. Вихідні дані:

Креслення та масштаби їх розробки:

Ситуаційний план: М 1:1000 / М 1:2000;

Генеральний план: М 1:500;

Плани поверхів: М 1:100 / М 1:200;

Фасади: М 1:100 / М 1:200;

Повздовжній та поперечний розрізи: М 1:100 / М 1:200;

Перспективне зображення будівлі;

Конструктивний розріз по зовнішній стіні М 1:20 / М 1:25;

Інтер'єр одного приміщення:

Розгортки стін М 1:50 / М 1:25;

План підлоги з розстановкою обладнання М 1:50/ М 1:25;

План стелі з розстановкою світильників М 1:50/ М 1:25;

Перспектива;

Відеозапис.;

Пояснювальна записка.

Студент _____ **Панченко С.В.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник проекту _____ **Нівін С.І.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

№№п/п	Перелік основних даних і вимог	Основні дані і вимоги
1	Назва об’єкту	Національний центр культури та мистецтв в м. Охтирці
2	Підстава для проектування	Дипломний проект
3	Замовник	КНУБА
4	Проектна організація	Кафедра теорії архітектури і архітектурного проетування
5	Вид будівництва	Нове будівництво
6	Стадійність проектування	- Ескіз - Дипломний проект
7	Основні архітектурно-планувальні вимоги	Розробити дипломний проект Національного Центру культури та мистецтва в місті Охтирка за адресою: вул. Паркова, 2, в центральній частині міста. Архітектурно-планувальне рішення має передбачити безбар’єрний доступ, раціональне зонування функцій, чіткі потоки для відвідувачів, персоналу й технічного обслуговування. Простір має бути гнучким, адаптивним і комфортним для перебування людей різного віку. Розміщення Національного Центру культури та мистецтв в місті Охтирка сприяє вирішенню наступних задач:

		• Доступний громадський простір для відпочинку та взаємодії мешканців; • Розширення можливостей громади щодо культурного розвитку; • Створення відкритого середовища для молоді, дітей, людей поважного віку та осіб з інвалідністю; • Підтримка неформальної освіти, майстер-класів та творчих ініціатив; • Формування соціально ефективного публічного простору; • Збільшення кількості робочих місць у сфері культури й обслуговування; • Урізноманітнення дозвілля в місті та створення нового культурного центру тяжіння; • Підвищення естетичного рівня міського середовища; • Залучення професійних митців і творчих спільнот до культурного розвитку Охтирки; • Посилення локальної ідентичності через мистецтво та культуру.

8	Основні конструктивні вимоги	Будівлю запроектовано як каркасно-монолітну з використанням сучасних конструктивних рішень. Висота поверхів: 1 поверх – 4.5м 2 поверх – 4.5м 0 поверх – 2.8м
9	Основні вимоги до інженерного обладнання	Передбачити оснащення усіма необхідними інженерними системами відповідно до чинних нормативів і технічних умов міських служб .Вентиляція та кондиціонування, ЕЛ, ПС, ВК, СС, ОВ, Інженерне автоматизація
10	Основні техніко-економічні показники	Площа земельної ділянки – 9679 м² Площа забудови – 3976 м² Загальна площа будівлі - 7666 м² Корисна площа – 5730 м² Площа замощення - 8800 м² Площа озеленення - 6171 м² Буд. об'єм – 68 994 м3 Кількість паркомісць – 69 (з них 4 – для маломобільних) Пропускна здатність укриття - 800осіб

1.2. Ситуаційний план

За даними земельного кадастру України:

- Площа – 0.9679 га;

- Комунальна власність;

- Категорія - землі житлової та громадської забудови;

- Призначення - Для будівництва та обслуговування будівель закладів культурно-просвітницького обслуговування

- Адреса - м. Охтирка, вул Паркова, 2А.

Топооснова ділянки

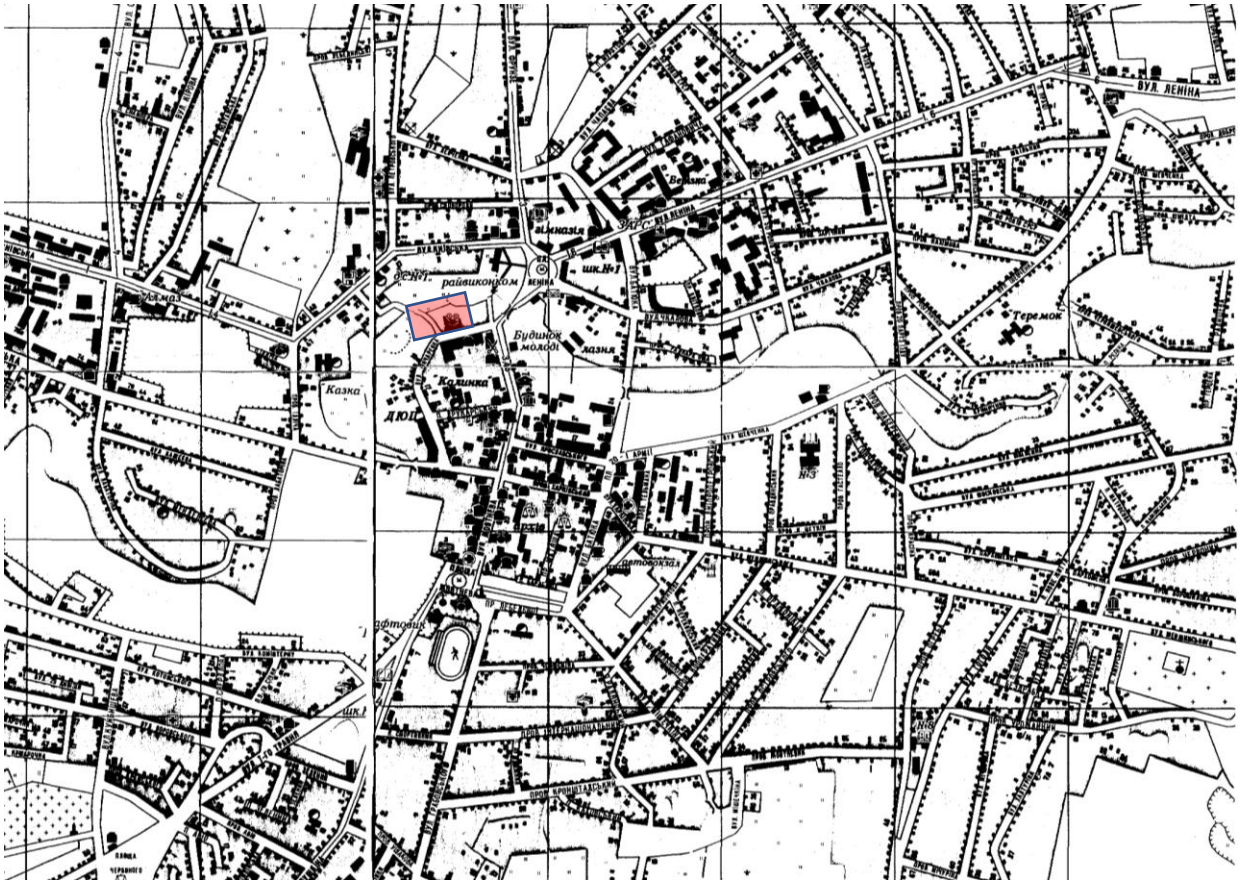

1.3. Склад приміщень

Таблиця 1. Склад приміщень на відмітці +0.00

№	Найменування	Площа, м. кв.
01	Вестибюль	271
02	Гардеробна	61
03	Виставкова зала	561
04	Ліфт	16
05	Технічне приміщення	11
06	Склад	57
07	Кабінет	35
08	Евакуаційна сходова клітина	38
09	Зелена зона	54
10	Фоє	468
11	Кафе	384
12	Рекреаційна	61
13	Роздаточна	28
14	Мийка столового посуду	10
15	Мийка кухонного посуду	30
16	Горячий цех	41
17	Холодний цех	28
18	Заготовочний цех	27
19	Коридор	11
20	Комора для інвентаря	5
21	Кондитерська	34
22	Коридор	46
23	Душова	3
24	Санвузол	4
25	Рекреаційна	19
26	Роздягальня	19

27	Кабінет адміністратора	9
28	Службовий ліфт	8
29	Евакуаційна сходова клітина	32
30	Сухий склад	18
31	Холодильна камера	34
32	Санвузол жіночий	36
33	Санвузол для маломобільних	5
34	Санвузол чоловічий	25
35	Склад	37
36	Буфет	42
37	Ліфт	13
38	Зберігання костюмів	15
39	Костюмерна	18
40	Швейна	9
41	Тамбур	8
42	Сходова клітина	16
43	Тамбур	13
44	Коридор	19
45	Загальна гримерна	22
46	Індивідуальна гримерна	10
47	Індивідуальна гримерна	10
48	Санвузол	8
49	Кімната відпочинку артистів	36
50	Сцена	108
51	Глядацька зала	335
52	Фоє	291
53	Майстерня/склад	62
54	Виставкова зала	350
55	Охорона	13

56	Каса	9
57	Сходова клітина	43
	Загальна площа на відмітці +0.00	3976 м²

Таблиця 2. Склад приміщень на відмітці +4500

№	**Найменування**	**Площа, м. кв.**
01	Сходова клітина	43
02	Фоє	502
03	Бібліотека	216
04	Комп'ютерний клас	53
05	Підсобне приміщення	9
06	Ліфт	17
07	Тамбур	11
08	Студія вокала	153
09	Приміщення архіва	24
10	Студія хореографії	250
11	Жіноча роздягальня	31
12	Душова та санвузол	17
13	Чоловіча роздягальня	29
14	Душова та санвузол	15
15	Евакуаційна сходова клітина	38
16	Фоє	449
17	Буфет	60
18	Склад	19
19	Санвузол чоловічий	25
20	Санвузол для маломобільних	5
21	Санвузол жіночий	36
22	Побутова зона при класі мистецтв	10
23	Склад	41

24	Чотири класи мистецтва	367
25	Простір для пленерів	105
26	Веранда при класі мистецтв	316
27	Евакуаційна сходова клітина	32
28	Коридор	37
29	Склад	46
30	Ліфт	13
31	Сходова клітина	15
32	Менеджер по роботі з артистами	11
33	Кабінет режисера-постановника	11
34	Кабінет адміністратора сцени	12
35	Кабінет художнього керівника	11
36	Музична кімната/репетиційна	29
37	Кімната інструментів	8
38	Балкон	103
39	Тамбур	7
40	Режисерська кабінка	26
41	Гурток відеомонтажу	81
42	Технічна рубка	39
43	Кінозал	202
44	Склад реквізиту	13
45	Технічна комора	14
46	Переговорна кімнат	68
47	Бухгалтерія	25
48	Заступник директора	22
49	Кабінет директора	24
	Загальна площа на відмітці +4500	3690 м²

Таблиця 3. Склад приміщень на відмітці -2800

№	Найменування	Площа, м. кв.
01	Сходова клітина	43
02	Підземний паркінг	1874
03	Ліфт	6
04	Евакуаційна сходова клітина	38
05	Коридор	45
06	Тамбур	18
07	Коридор	18
07	Приміщення тимчасового перебування	71
08	Приміщення тимчасового перебування	97
09	Коридор	34
10	Санітарний шлюз	13
11	Вихід із укриття	8
12	Приміщення тимчасового перебування	71
13	Приміщення тимчасового перебування	77
14	Санітарний шлюз	10
15	Вихід із укриття	8
16	Тамбур	6
17	Фільтровентиляційна камера	29
18	Пункт резервного живлення	30
19	Основне укриття	160
20	Пункт надання першої медичної допомоги	13
21	Пункт для зберігання продовольства та води	18
22	Господарське приміщення	46
23	Передтамбур санвузла	8
24	Санвузол чоловічий	16
25	Санвузол жіночий	18
26	Складова приміщення кухні	45

27	Складове приміщення кухні	36
28	Складове приміщення кухні	35
29	Тамбур	46
30	Службовий ліфт	4
31	Розвантажувальна платформа	110
32	Складське приміщення	119
33	Сходова клітина	15
34	Коридор	84
35	Майстерня з обслуговування обладнання	55
36	Пральня	35
37	Насосна	35
38	Теплова камера	46
39	Вузол обліку води і тепла	34
40	Коридор	34
41	Інженерний щитовий зал	75
42	Вентиляційна камера	71
43	Евакуаційний вихід	13
	Загальна площа на відмітці - 2800	3677м²

2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду

В Україні розвиток центрів культури має глибокі історичні корені, що відображаються у багатофункціональності та соціальній орієнтованості таких закладів. Центри культури формувалися як місця громадського життя, творчості та неформальної освіти. У сучасних умовах це перетворилося на важливий інструмент культурної інтеграції та урбаністичного оновлення. Нові проєкти акцентують на інклюзивності, енергоефективності, екологічності та адаптації до потреб місцевих спільнот. Архітектурні рішення стали відображенням не лише функціонального наповнення, а й соціальних та символічних смислів.

В українських містах останніх років спостерігається оновлення підходів до проектування культурних просторів. Зокрема, у проектах передбачається гнучка структура приміщень, що дозволяє легко трансформувати простір під змінні потреби — від майстер-класів до концертів або кінопоказів. Розвиток цифрових технологій відкрив можливості для нових форматів взаємодії з відвідувачами — мультимедійні інсталяції, AR-експозиції, віртуальні тури. Такі підходи роблять центр не лише місцем події, а й постійним інформаційно-культурним хабом.

Вітчизняні архітектори дедалі активніше впроваджують принципи сталого розвитку: застосовуються екологічно чисті матеріали, енергоощадні системи, вентиляція з рекуперацією, використання дощової води для технічних потреб. Важливим елементом стало зонування ділянок із пріоритетом озеленення — створення рекреаційних зон, відкритих терас, зелених покрівель і громадських дворів. Це не лише покращує мікроклімат, а й формує середовище, сприятливе для спонтанної взаємодії людей.

На міжнародному рівні центри культури часто виступають не лише як місця для проведення заходів, але й як архітектурні символи міст. Прикладами є Центр Помпіду в Парижі, Медіатека Сен-Етьєн, Центр мистецтв у Сеулі. Вони поєднують у собі виставкові зали, бібліотеки, навчальні аудиторії, студії, простори для неформального спілкування. Світові тенденції включають гнучкі просторові рішення, інтеграцію з громадськими площами, акцент на відкритість і прозорість. Зовнішній вигляд таких центрів часто є провокаційним,

метафоричним, іноді навіть контрастним до навколишньої забудови, що підкреслює їх роль як каталізатора змін.

Інфраструктурно багато з таких об'єктів пов’язано з вузлами громадського транспорту, пішохідними маршрутами, парками, що дозволяє зробити їх доступними для різних соціальних груп. Велика увага приділяється інклюзивності — безбар’єрне середовище, навігація для людей з порушеннями зору, тишеві кімнати, гнучкий графік подій. Соціальний ефект від таких центрів помітно зростає, якщо вони функціонують не як закрита установа, а як відкритий багатоформатний простір, до якого може долучитися кожен.

У порівнянні з міжнародними прикладами українські проекти вирізняються глибоким розумінням локального контексту. Навіть за обмеженого бюджету архітекторам вдається зберегти автентичність, адаптувати простір до реальних потреб громади. Часто для реконструкції або нового будівництва обираються ділянки в центрах міст або історичних районах, де культурний осередок не лише виконує прямі функції, а й оживляє навколишній простір, стимулює малий бізнес, активізує локальні ініціативи.

У межах сучасного підходу до архітектури культури важливе місце посідає взаємодія зі світлом. Завдяки великим панорамним вікнам, ліхтарям і відкритим просторам вдається створити природне освітлення, що змінюється протягом дня і взаємодіє з архітектурою. Простори, які «дихають» повітрям і світлом, краще сприймаються відвідувачами, сприяють тривалому перебуванню, натхненню і комфортному засвоєнню інформації.

Істотним моментом у створенні центрів культури є функціональне зонування. У проектах все частіше застосовується поділ на відкриті публічні зони (вхідні групи, фоє, кафе, читальні, зони неформального спілкування) та умовно ізольовані — майстерні, студії, адміністративні блоки. Такий підхід дозволяє збалансувати відкритість простору з потребами у зосередженій роботі чи конфіденційності.

Окремої уваги заслуговує підхід до створення просторів для дітей та молоді. Передбачається зонування за віковими категоріями, безпечні інтер'єри,

доступ до творчих матеріалів, гнучкий розклад подій. Це дозволяє культурним центрам перетворюватися на майданчики соціального розвитку, де формується спільнота, яка зростає разом із простором.

На основі вітчизняного та зарубіжного досвіду можна зробити висновок, що успішний центр культури — це не лише архітектурний об’єкт, а складова соціальної інфраструктури міста. Він виконує роль зв’язної ланки між мистецтвом, навчанням, дозвіллям та щоденним життям мешканців. Його ефективність визначається не розміром, а гнучкістю, відкритістю, естетикою, дружністю до користувача.

В українських умовах кожен такий об’єкт — ще й прояв стійкості. За умов обмежених ресурсів, відсутності політичної стабільності та викликів, пов’язаних із безпекою, саме культурні проєкти часто стають осередками сили, надії та єднання. Вони акумулюють творчість, сприяють діалогу, відновлюють відчуття присутності культури в повсякденності. Це дозволяє не лише підтримувати культурне життя, а й зміцнювати соціальну тканину суспільства.

2.1Театр Борсоні

Театр Борсоні в місті Брешіа (Італія) — приклад сучасного культурного простору, спроєктованого у 2024 році архітектурним бюро Botticini + Facchinelli ARW у співпраці *з* Brescia Infrastructur. Загальна площа будівлі становить 3500 м². Об’єкт розташовано в історичній частині міста, де щільна міська тканина формує складний контекст і висуває високі вимоги до архітектурної інтеграції нової споруди. Загальна площа: 3500 м²

Театр Борсоні було спроєктовано як відкрита платформа для культурної взаємодії, де архітектура працює не лише як функціональна оболонка, а й як елемент комунікації з містом. Форму будівлі сформовано на основі простих об’ємів, які взаємодіють між собою через чітко вивірені пропорції. У геометрії простежується ритмічність та баланс, що підкреслює сценічну суть об'єкта.

Рис. 2.1 Театр Борсоні у м. Брешія/Італія.

Фасадна частина вирішена за допомогою монолітних бетонних блоків від Camuna Prefabbricati, які доповнено металевими елементами з делікатною перфорацією — їх виготовлено компанією Festi Lattonerie. Ввечері фасад підсвічується внутрішнім та зовнішнім освітленням, що створює атмосферу камерності та акцентує на формі. Відчуття динаміки виникає завдяки грі світла й тіні, які змінюються протягом доби. В оформленні інтер'єру використано матеріали місцевого виробництва, зокрема продукцію Giorgio Ceretti та Glifo, що забезпечило цілісність проєкту.

Рис. 2.2 Театр Борсоні у м. Брешія/Італія. Інтер'єр.

Функціонально-планувальна організація простору враховує як технічні вимоги до театральних приміщень, так і комфорт відвідувачів. Глядацька зала вирішена як трансформований простір, з можливістю зміни конфігурації залежно від заходу. Вестибюль та фоє мають відкритий характер і працюють як публічні зони навіть поза часом вистав. Усі внутрішні приміщення відзначаються логічним зонуванням, ергономічністю та достатнім природним освітленням.

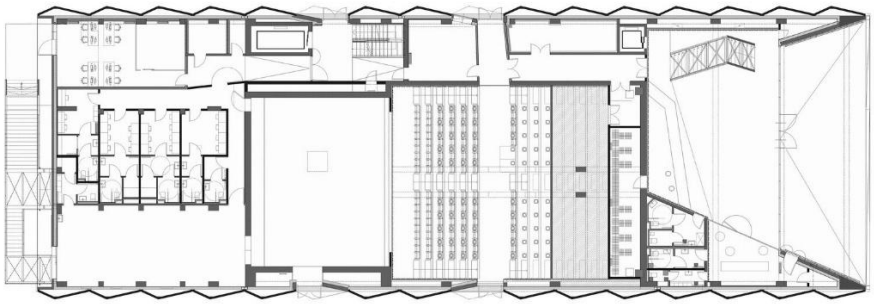

Рис. 2.3 Театр Борсоні у м. Брешія/Італія. Планування.

Висновок:

Театр Борсоні демонструє ефективний підхід до проектування сучасної культурної установи. Гармонійне поєднання геометрії, матеріалів і просторових рішень дозволило створити архітектурний об’єкт, що водночас є репрезентативним і функціональним. Така модель може слугувати основою для розробки багатофункціональних просторів, зокрема й у сфері соціально-культурної реабілітації.

2.2. Центр виконавських мистецтв

Прикладом сучасного архітектурного вирішення громадського простору є культурний центр, спроєктований архітектурним бюро *Krft* у 2024 році в місті Брайтон і Гоув, Велика Британія. Об’єкт має площу 3880 м² та розташований у прибережній зоні міста, де активно розвиваються ініціативи, пов’язані з мистецтвом, освітою та соціальною інтеграцією. Місце розташування: Брайтон і Гоув, Велика Британія

Центр виконавських мистецтв у Брайтоні і Гоуві створено як мультифункціональний простір, що поєднує сценічне мистецтво з публічним міським життям. Архітектурна концепція побудована на відкритості й гнучкості: будівля не домінує, а вбудовується в середовище, реагуючи на масштаб навколишньої забудови. Об’ємна композиція формує плавний перехід між зовнішнім простором і внутрішнім життям театру.

У геометрії простору проглядається взаємодія простих ліній із м’якими обводами. Таке поєднання створює затишну, але не статичну атмосферу. Стіни виконано з місцевих екологічних матеріалів, зокрема натурального каменю та деревини, що гармонізує з ландшафтом. Великі скляні площини пропускають природне світло та зорово розширюють внутрішній простір

Рис. 3.1 Центр виконавських мистецтв у м. Брайтон і Гоув, Велика Британія

Планувальна структура базується на принципі функціональної автономії. Головна сцена — трансформована, з можливістю зміни акустичних параметрів та конфігурації місць. Усі зони — від глядацької до технічної — організовано навколо центрального ядра, що забезпечує зручну навігацію та чіткий розподіл потоків. Внутрішні простори вирішено у спокійних кольорах, з акцентом на натуральні фактури, що створює комфортне середовище як для виступів, так і для відвідування.

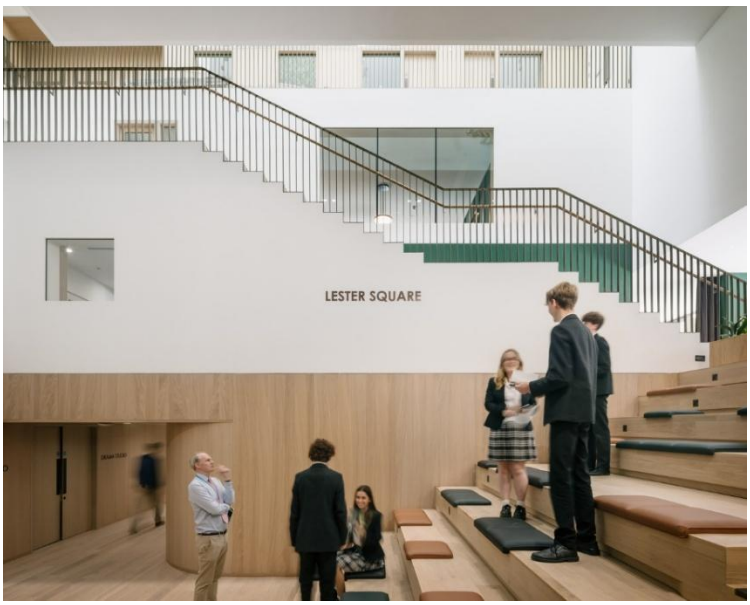

Рис. 3.2 Центр виконавських мистецтв у м. Брайтон і Гоув, Велика Британія. Інтер’єр

Висновок:

Центр виконавських мистецтв у Брайтоні і Гоуві демонструє актуальний підхід до створення культурних об’єктів, де архітектура працює на відкритість, гнучкість і соціальну взаємодію. Прості форми, розумна планувальна структура та тісний зв’язок із міським контекстом роблять цю будівлю зразком для проєктування нових просторів, орієнтованих на культуру, освіту й інклюзивність.

2.3 Зал польових мистецтв та подій.

Вдалим прикладом сучасного підходу до архітектури громадських культурних просторів є Зал польових мистецтв та подій, спроєктований бюро

LMN Architects у 2023 році в місті Порт-Анджелес, США. Загальна площа будівлі становить 3729 м². Об'єкт розташовано в прикордонному районі на березі протоки Хуан-де-Фука — у середовищі, де поєднуються природний ландшафт, локальні громади та туристичний потік.

Будівлю створено як простір для мистецьких подій і громадських ініціатив, у якому поєднуються функції театру, концертної зали та універсального культурного центру. В основі концепції — зв’язок із природним контекстом

регіону: проєкт орієнтовано на інтеграцію з прибережним ландшафтом, панорамними видами та кліматичними особливостями північного заходу США.

Рис. 4.1 Зал польових мистецтв та подій.у м. Порт-Анджелес, США.

Приміщення зоновано за функціональним принципом. Основна сцена передбачає варіативність сценаріїв — від театральних постановок до конференцій і публічних лекцій. Планування відкритого типу дозволяє легко адаптувати простір під різні формати подій. Підсобні та технічні приміщення приховано у задньому ярусі, що не порушує цілісності композиції.

Рис. 4.2 Зал польових мистецтв та подій.у м. Порт-Анджелес, США.

Інтер’єр

Внутрішній простір вирішено з урахуванням акустичних та ергономічних вимог. Плавні переходи між зонами, продумана логістика переміщення відвідувачів і легка навігація створюють відчуття простоти й доступності. Матеріали інтер’єру — натуральні, з акцентом на локальні ресурси. Великі

віконні прорізи забезпечують достатнє денне освітлення, що особливо важливо для денних подій та виставок.

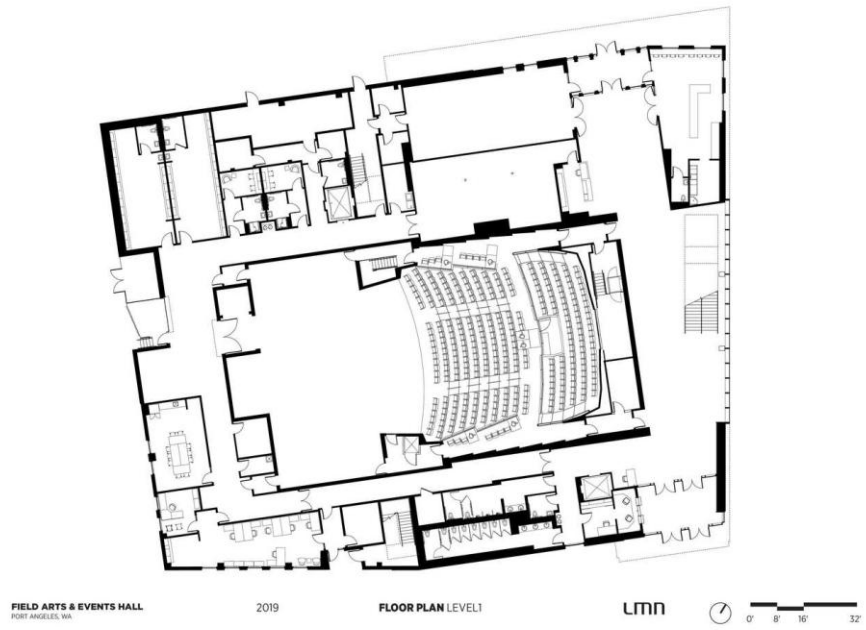

Рис. 4.3 Зал польових мистецтв та подій.у м. Порт-Анджелес, США. Планування

Висновок:

Зал польових мистецтв та подій у Порт-Анджелесі вдало поєднує архітектурну якість із соціальною функціональністю. Раціональна організація простору, зручне зонування, екологічність матеріалів та відкритість до міського середовища роблять об'єкт сучасним зразком культурної інфраструктури.

3. Містобудівне обгрунтування

Тема диплому: Національний центр культури і мистецтв у місті Охтирка розташовано за адресою: вулиця Паркова, 2а. Ділянка розміщена в центральній частині міста, неподалік від головної транспортної артерії — вулиці Незалежності. Територія має зручне розташування щодо основних потоків пішоходів і громадського транспорту, що дозволяє легко дістатися до об’єкта як мешканцям міста, так і гостям. До найближчої зупинки громадського транспорту — близько 300 метрів, що відповідає нормативним показникам доступності.

Поруч знаходяться міський парк, освітні заклади, житлові будинки середньої поверховості, спортивні об’єкти та культові споруди. У межах пішої доступності розташовані Охтирський міський будинок культури, історико-краєзнавчий музей, музична школа та центральна бібліотека. Це створює сприятливе культурне середовище, в яке органічно вбудовується новий Центр культури і мистецтв. Район забудови має сформовану інфраструктуру, наявна інженерна мережа дозволяє забезпечити підключення проєктованої будівлі без перевантаження існуючих систем.

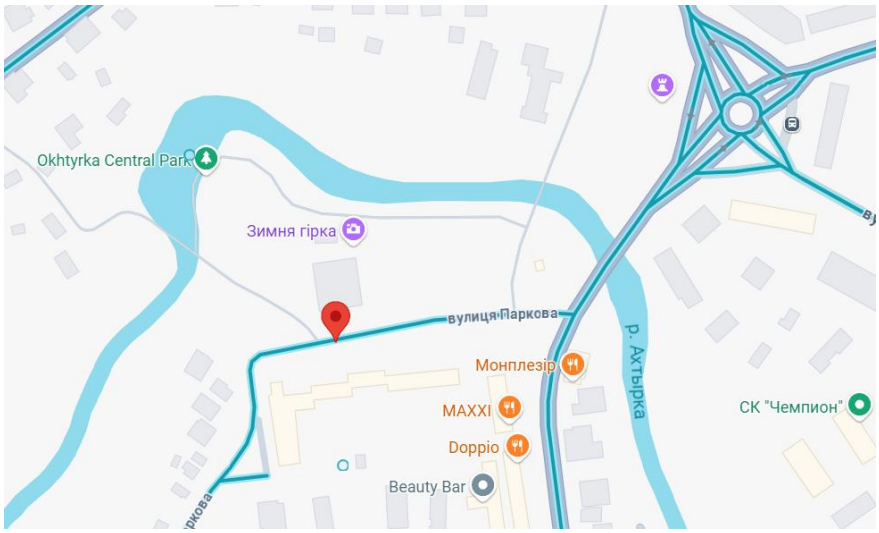

Рис.3.1. Ситуаційна схема

Ділянка забудови має прямокутну форму, природний рельєф не потребує складних земляних робіт. Територія вільна від забудови, частково використовується як сквер із наявними зеленими насадженнями, які частково інтегруються в ландшафтне рішення. Внаслідок цього зменшується

антропогенне навантаження на середовище, зберігається природна тіньова зона, що особливо важливо для об’єктів громадського призначення.

Розташування центру на вулиці Паркова дає змогу забезпечити зручний під’їзд пожежної техніки, а також організувати логістику технічного та обслуговуючого персоналу без перетину з пішохідними маршрутами. Пішохідні шляхи продовжують існуючу структуру кварталу, поєднуючи громадські функції з рекреаційною складовою.

Проект передбачає створення багатофункціонального простору для культурного розвитку мешканців Охтирки. Враховуючи актуальні соціальні виклики, об’єкт має стати не лише осередком творчості, але й простором для неформальної освіти, психологічної підтримки та інтеграції людей, які зазнали впливу війни. Заплановано створення аудиторій для занять музикою, хореографією, образотворчим мистецтвом, театральних репетиційних залів, конференц-зали, а також коворкінг-зон.

Змішаний функціонал дозволяє використовувати будівлю в різний час доби, не створюючи перевантаження на інфраструктуру району. Крім того, організація громадського простору ззовні — амфітеатр, лавки, сквери — сприяє формуванню комфортного середовища для відпочинку, зустрічей і подій просто неба.

Реалізація об’єкта на цій локації позитивно вплине на розвиток прилеглого району. Очікується зростання активності в межах кварталу, залучення молоді до культурних ініціатив, зміцнення локальної ідентичності. Центр культури й мистецтв також матиме потенціал для міжміського співробітництва, проведення фестивалів і виставок, що приверне увагу до міста Охтирка на регіональному рівні.

У підсумку, ділянка на вулиці Паркова, 2а повністю відповідає функціональному призначенню об’єкта, дозволяє ефективно реалізувати архітектурну ідею та гармонійно інтегрувати її в містобудівну структуру. Урахування локального контексту, транспортної доступності, наявності

соціально важливих об’єктів і культурного середовища забезпечує успішну реалізацію проєкту в умовах сучасної Охтирки.

3.1 Історична довідка по території забудови

Охтирка — місто з глибоким історичним корінням, що бере свій початок у середині XVII століття. Спочатку воно виникло як прикордонний сторожовий острог на березі мальовничої річки Ворскли. Географічне розташування обумовило стратегічну важливість міста ще з моменту його заснування. Завдяки своїй природній фортифікаційній здатності та близькості до кордонів воно відігравало роль захисного форпосту Слобідської України. Із плином часу поселення перетворилося на значущий адміністративний та військовий центр, який відіграв важливу роль у формуванні культурного та соціального середовища регіону.

Назва міста має цікаве походження — вона пов’язана з невеликою річкою Охтирка, а також із горою Ахтир, що за однією з версій у перекладі з тюркської означає «Білий яр». Така етимологія підкреслює багатонаціональну та багатокультурну історію краю, де сплелися в одне ціле різні традиції та впливи.

У період 1655–1658 років у місті сформовано Охтирський слобідський козацький полк — один із найвпливовіших у регіоні. Його бойова історія й адміністративна діяльність залишили помітний слід у розвитку території. Охтирка ввійшла до п’ятірки головних полкових центрів Слобожанщини, що вкотре підтверджує її значення як політичного, військового та культурного осередку того часу. Саме через це місто тривалий час розвивалося як потужний центр народного самоврядування, релігійного життя та торгівлі.

У міському середовищі збереглися унікальні зразки історичної забудови, які формують неповторний архітектурний образ Охтирки. Центр міста, зокрема його історичне ядро, залишається особливо цінним — тут поєднано елементи козацької, барокової та пізнішої класичної архітектури. Саме ця частина міста має виняткове значення для розвитку сучасного культурного простору, адже будь-яке втручання у її структуру має враховувати не лише архітектурні, а й соціальні, духовні й історичні чинники.

Ділянка, обрана під проєктування Центру культури та мистецтва, розташована безпосередньо в цьому історичному ядрі, що надає проєкту додаткової ваги. Саме тут збереглася традиційна планувальна структура, вузькі вулиці з типовою забудовою, а також численні архітектурні пам’ятки. Неподалік розташовано Свято-Троїцький чоловічий монастир — один із найстаріших і найшанованіших духовних осередків не лише міста, а й усього регіону. Його присутність створює особливу атмосферу та підкреслює значущість території з точки зору збереження історико-культурної спадщини.

Відповідно до історико-архітектурного опорного плану, ця зона включена до охоронної території, що означає обов’язкове врахування обмежень і вимог щодо нового будівництва. Усі архітектурні рішення повинні гармонійно інтегруватися в середовище, не порушуючи його цілісності та характеру. Особлива увага приділяється масштабності, матеріалам, кольоровим рішенням та просторовому сприйняттю нових об’єктів.

На сьогодні на ділянці, де планується будівництво Центру культури та мистецтва, розташована стара будівля колишнього кінотеатру "Кнєжа". Це приміщення вже давно втратило свою функціональність: воно перебуває в занедбаному стані, має значні пошкодження конструкцій, не використовується й фактично не має потенціалу для подальшої експлуатації. Архітектурний вигляд споруди не становить цінності, а технічний стан потребує повного оновлення. Усе це створює обґрунтовану потребу у трансформації простору — не лише шляхом демонтажу аварійного об’єкта, а й через наповнення місця новим змістом.

У зв’язку з цим обґрунтовано пропонується знесення існуючої будівлі та спорудження на її місці нового Центру культури. Концепція базується на ідеї створення сучасного багатофункціонального простору, який не лише виконуватиме практичні завдання, а й стане символом відновлення міста та його духовного і культурного відродження. Йдеться про місце, де поєднуватимуться мистецтво, творчість, спілкування, навчання й дозвілля. Такий центр стане

каталізатором для розвитку громади, підтримки ініціатив та збереження локальної ідентичності.

У новому Центрі передбачено зали для проведення виставок, концертів, театральних постановок, лекцій, семінарів і майстер-класів. Окрема увага приділена просторим холам, студіям для занять творчістю, приміщенням для гуртків, а також зручним зонам для відпочинку. Це дозволить забезпечити постійне функціонування об’єкта та залучення до нього різних вікових і соціальних груп. Простір має бути відкритим для ініціатив, подій, культурних діалогів і творчих пошуків. Важливо, щоб Центр став майданчиком, де кожен житель міста зможе реалізувати свої ідеї, отримати нові знання або просто відчути себе частиною спільноти.

Площа перед будівлею також не залишиться порожньою: передбачено її благоустрій, озеленення, встановлення вуличних меблів і облаштування відкритої сцени. Саме тут проходитимуть масові заходи, святкування, фестивалі, кінопокази під відкритим небом, а також інші форми громадської активності. Такий підхід дозволить перетворити занедбану ділянку на сучасний відкритий громадський простір, доступний кожному. Усе це підвищить привабливість району, активізує місцеву економіку та сприятиме формуванню позитивного іміджу міста.

Розміщення Центру культури та мистецтва саме на цій території не є випадковим — навпаки, воно має глибоку символіку та практичну доцільність. Історичне серце міста отримає новий імпульс для життя, що дає змогу гармонійно поєднати минуле з сучасним. Архітектура майбутньої будівлі буде розроблена з урахуванням контексту, що включає збереження масштабів, використання локальних матеріалів та переосмислення традиційної стилістики у сучасному ключі.

У післявоєнний період, коли перед країною стоїть завдання не лише фізичного, а й духовного відновлення, створення такого Центру набуває особливого значення. Це не просто будівля — це простір надії, взаємодії, самореалізації та натхнення. Новий культурний осередок в історичному центрі

Охтирки має потенціал стати символом оновлення міста, його стійкості, віри у майбутнє та глибокої поваги до власного минулого.

3.2 Загальні дані

1. Чинного законодавства України
2. Топогеодезичної зйомки М1:2000

Проєкт «Центр культури та мистецтва в місті Охтирка» розроблено відповідно до чинного законодавства України з урахуванням вимог ДБН В.2.2-16:2019 «Культурно-видовищні та дозвіллєві заклади» і ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти». Архітектурні та функціональні рішення базуються на результатах аналізу території, вимогах замовника та реальних потребах громади.

3.3 Вихідні дані

- Завдання на проєктування, надане 12 грудня 2024 року.

- Топографічна зйомка ділянки масштабу 1:200, виконана для уточнення планувальних меж і прив’язки об’єкта.

- Містобудівні умови та обмеження, видані відповідним органом місцевого самоврядування.

- Відомості про інженерні мережі та комунікації, отримані з технічних умов від експлуатуючих організацій.

- Геодезичні й геологічні дані, що характеризують ділянку забудови в межах вулиці Паркова, 2а.

3.4 Загальні кліматичні характеристики району будівництва

Об’єкт будівництва запроєктовано для зведення в межах центральної частини міста Охтирка, що належить до Сумської області. Район потрапляє до II будівельно-кліматичного району України згідно з архітектурно-будівельним кліматичним районуванням, затвердженим ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія».

Клімат в Охтирці помірно-континентальний з чітко вираженими сезонами. Зими морозні, літо тепле, із достатньою кількістю опадів. Погодні умови мають важливе значення для визначення конструктивних рішень, вибору матеріалів та інженерного оснащення об’єкта.

Основні кліматичні характеристики району наведені в таблиці:

- Середня темп. повітря в січні: від-6 до -8 °С;
- Середня темп. повітря в липні: +19 до 21 °С;
- Абсолютний мін.: від -36 до -38 °С;
- Абсолютний макс.: від +37 до +39 °С;
- Кількість опадів за рік: від 550 до 650 мм;
- Макс. глибина промерзання: до 1,2м
- Відносна волог. у липні: від 65 до 75 %;
- Середня швидкість вітру у січні: від 3 до 4 м/с.
- Переважний напрям вітру у січні: західний
- Переважний напрям вітру у липні: північний

Територія забудови належить до п’ятої зони за середньою швидкістю вітру в січні (менше 3 м/с). Урахування цих характеристик є важливим під час проєктування огороджувальних конструкцій, систем вентиляції та опалення, а також під час розрахунків тепловтрат будівлі.

	<8 °C	**<10 °C**	**>21 °C**
Тривалість, діб	170	190	25
Середня температура, °C	–0,3	0,5	+22,4

3.5 Аналіз місця розташування та інфраструктури

Проєктована будівля розташована за адресою: Сумська область, м. Охтирка, вул. Паркова, 2а — у межах сформованої житлово-громадської забудови, поруч із зеленими зонами та центральною частиною міста. Ділянка має зручне транспортне положення з доступом до вулиць Паркова та Київська, що є важливими локальними артеріями.

Під’їзд до території забезпечено з боку вулиці Паркова. Додатково передбачено наскрізний заїзд з боку внутрішньої прибудинкової дороги, що дозволяє організувати зручну логістику обслуговування об’єкта. Для пожежних

та аварійних служб запроєктовано кільцевий об’їзд шириною 6 м на відстані 5 м від зовнішніх стін будівлі.

У межах пішохідної доступності (радіус до 300 м) розташовано дві зупинки міського транспорту, що з’єднують мікрорайон із центром Охтирки, залізничним вокзалом та автостанцією. Найближча зупинка знаходиться на перетині вулиць Київська та Перемоги, де курсують автобуси та маршрутні таксі.

На території передбачено підземна автостоянка на 65 звичайних машиномісць та 4 місця для осіб з інвалідністю. Габарити одного пакувального місця становлять 3,0 х 6,0 м, відповідно до вимог ДБН. Вхід до будівлі організовано з головного фасаду, орієнтованого на південь, та додатковий службовий вхід із тильного боку для завантаження продуктів харчування кафе, обладнання й реквізиту. Зона для технічного обслуговування та доставки розміщена поруч із службовим входом і не перетинається з пішохідними маршрутами.

Ділянка забудови оточена зеленими насадженнями — серед місцевої флори присутні ясен, липа, клен, каштан та береза. Озеленення частково збережено, частково оновлено відповідно до концепції благоустрою. Пішохідні підходи до будівлі організовано з боку вулиці Паркова, а також від внутрішніх дворів сусідніх кварталів, що створює комфортне середовище для відвідувачів різного віку.

Загальна інфраструктура сприяє активному використанню простору культурного центру як у будні дні, так і у вихідні, забезпечуючи належну логістику, доступність і зв’язок із міським середовищем.

3.6 Характеристика земельної ділянки

Площа	0.9679га
Власність	Комунальна власність
Категорія	Землі житлової та громадської забудови
Адреса	м. Охтирка, вул.Паркова 2а
Тип ландшафту	Антропогенно-змінений ландшафт із вкрапленнями природно-рекреаційного типу.
Територія ділянки	

3.7 Опис генерального плану

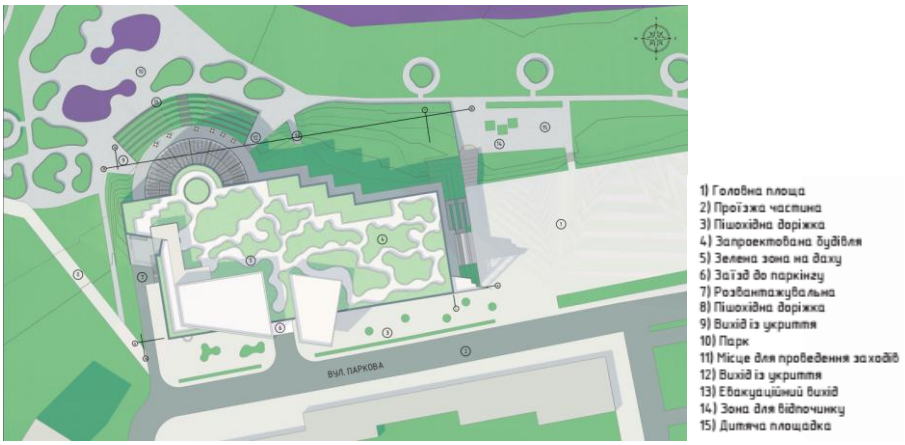

Рис.3.3.1. Генеральний план

3.3.1 Містобудівна ситуація

Генеральним планом проєктування території передбачено формування багатофункціонального, відкритого та просторово гармонійного середовища, яке відповідатиме сучасним критеріям зручності, естетичності, доступності й сталого розвитку. Основу містобудівного рішення складає будівля Центру культури та мистецтва, яка запроектована як ключовий елемент композиційної структури ділянки. Її розміщення у центральній частині дозволяє організувати логічну систему підходів і під'їздів, забезпечити візуальну домінанту, що водночас гармонійно вписується в існуюче містобудівне середовище.

Завдяки такому плануванню будівля не тільки виконує функцію культурного ядра, а й стає головним просторовим орієнтиром у межах мікрорайону. З огляду на розташування в історичному центрі Охтирки, в проєкт закладено принцип максимальної інтеграції нового об'єкта в існуючий контекст. Враховано оточення, масштаби забудови, силует міста та напрямки головних пішохідних потоків.

Просторово-планувальна організація ділянки передбачає чітке функціональне зонування території з урахуванням потреб різних категорій користувачів. Виділено чотири основні зони: представницько-вхідну, пішохідно-прогулянкову, рекреаційно-відпочинкову та технічну. Кожна з них має своє призначення, характер і архітектурно-планувальне рішення.

Представницько-вхідна зона розташована перед головним фасадом будівлі та виконує роль візитівки Центру. Вона формується як просторий відкритий майданчик, придатний для зборів, зустрічей, презентацій, проведення камерних заходів просто неба, вуличних виставок, сезонних ярмарків. Використання декоративного мощення, сучасних малих архітектурних форм, художнього освітлення й озеленення створює відчуття урочистості та приваблює відвідувачів. Простір адаптований до безбар'єрного доступу, що відповідає принципам інклюзивного дизайну.

Пішохідно-прогулянкова зона організована вздовж південного та західного кордонів ділянки. Вона утворює своєрідну обвідну алею, яка з'єднує

різні функціональні елементи території та забезпечує пішохідні зв’язки з прилеглими кварталами. Прогулянковий маршрут оздоблений лавами для відпочинку, вуличними ліхтарями, урнами, декоративними зеленими насадженнями. Передбачено встановлення пергол, інформаційних стендів та інтерактивних елементів — це робить маршрут привабливим не лише з утилітарної точки зору, а й з позиції дозвілля. Завдяки продуманій ширині проходів створено можливість для комфортного пересування, у тому числі людям з інвалідністю, батькам з візочками, літнім людям.

Рекреаційно-відпочинкова зона має змішаний характер. Вона розташована переважно в східній частині ділянки, частково переходячи в центральну. Тут передбачено відкритий простір із газонами, деревами, квітниками, а також зонами вільного користування. Організовано дитячий майданчик із безпечним покриттям, ігровими конструкціями та зоною для батьківського супроводу. Для підлітків і молоді передбачено відкриту платформу, яка може слугувати як місце неформального спілкування або навіть простір для тренувань, невеликих виступів, читань. Простір озеленено та забезпечено системою зовнішнього освітлення, що дозволяє комфортно перебувати тут у вечірній час.

Особливу увагу приділено інтеграції ландшафтних елементів у загальну структуру генплану. Перевагу надано використанню місцевих видів рослин, які є адаптованими до кліматичних умов та не потребують надмірного догляду. Озеленення виконано на різних рівнях: газони, кущі, дерева та вертикальні зелені елементи формують природну буферну зону, яка захищає територію від шуму, пилу та створює комфортний мікроклімат. Усі елементи благоустрою розміщено з урахуванням вимог доступності, естетики та практичного використання.

Технічна зона включає майданчики для тимчасового обслуговування будівлі (зонування для сміттєвих контейнерів, під’їзди для транспорту технічного обслуговування, інженерні вузли). Вона ретельно прихована від основних маршрутів пересування та зорового сприйняття. Завдяки цьому вдається уникнути візуального дисонансу, зберігаючи естетичну цілісність

простору. До технічної зони прокладено окремий під'їзд, який не перетинається з пішохідними маршрутами, що підвищує рівень безпеки.

Архітектурна композиція забудови та ландшафтне оформлення території базуються на принципах гармонійної взаємодії людини з навколишнім середовищем. У структурі території простежується чітка логіка: кожен просторовий сегмент має свою функцію, сценарій використання та архітектурно-просторову форму. Такий підхід дозволяє зробити територію живою, зручною та привабливою протягом усього року. Центр культури та мистецтва не існує як окрема будівля — він формує єдиний ансамбль із прилеглим середовищем, створюючи нову якість міського простору.

У рамках формування генплану враховано існуючі транспортні зв'язки, пішохідні маршрути, потенційну інтенсивність відвідуваності об'єкта. Поблизу передбачено можливість зупинки громадського транспорту, облаштовано пандуси, велопарковки, а також зони короткострокової стоянки для приватного транспорту. Завдяки цьому забезпечено високий рівень доступності території для різних груп населення, у тому числі осіб з обмеженими можливостями.

Окремо варто відзначити принципи екологічного та соціально-орієнтованого проєктування, що реалізовані в містобудівному рішенні. Вибір матеріалів, озеленення, дренажні системи, освітлення з енергоощадними лампами — усе це спрямовано на формування стійкого та енергоефективного середовища. Такі рішення не тільки відповідають екологічним вимогам, а й демонструють новий підхід до організації публічного простору — відповідального, продуманого й чутливого до потреб громади.

Внаслідок реалізації проєкту з'являється можливість сформувати якісне громадське середовище на місці занедбаної території. Центр культури та мистецтва стає не лише архітектурною домінантою, а й соціальним магнітом, що активізує простір, привертає мешканців і гостей міста, сприяє творчому розвитку, діалогу між поколіннями та формуванню позитивного іміджу Охтирки як міста з культурним майбутнім.

3.3.2 Рух пішоходів та транспорту

Ділянка, визначена під розміщення Центру культури та мистецтва, розташована у центральній частині міста Охтирка, на вулиці Парковій, 2а. Це одне з найважливіших і найжвавіших місць міста, яке відзначається зручною транспортною інфраструктурою та розвиненою мережею пішохідних шляхів. Такий вибір локації не випадковий, адже саме тут створюються максимально вигідні умови для щоденної експлуатації об’єкта, забезпечення комфорту відвідувачів і доступності для різних категорій населення.

Вулиця Паркова — це одна з головних артерій міста, яка проходить через центр і з’єднує численні житлові квартали з адміністративними та культурними установами. Рух пішоходів тут досить інтенсивний, особливо вранці, коли люди поспішають на роботу або навчання, а також увечері, коли містяни повертаються додому або йдуть на прогулянку. Важливим фактором є те, що по обидва боки вулиці обладнані зручні та безпечні тротуари, які дозволяють комфортно пересуватися пішоходам, у тому числі й маломобільним групам населення — людям з інвалідністю, батькам з дитячими візками, літнім громадянам.

Поряд із ділянкою Центру культури розташовані кілька шкіл, торговельних закладів та муніципальних установ, що значно підвищує пішохідний трафік у цій зоні. Ця обставина посилює значення продуманого планування безпечних пішохідних переходів і створення комфортної інфраструктури для відвідувачів комплексу. Планується облаштування кількох регульованих пішохідних переходів, зокрема біля центрального входу в Центр. Це дозволить розподілити потоки людей, знизити ризики аварійних ситуацій і забезпечити безпеку при перетині проїжджої частини.

Окрему увагу приділено організації паркувальних місць. Для зручності відвідувачів і співробітників передбачено будівництво підземного паркінгу, який розрахований на приватний та службовий транспорт. Такий підхід допоможе значно розвантажити вуличну мережу, позбавити територію навколо Центру від скупчення автомобілів, зменшити транспортні затори та підвищити загальний рівень комфорту. Відсутність паркувальних майданчиків на поверхні також

сприятиме збереженню привабливого вигляду навколишнього середовища, збільшенню зелених зон та створенню більш відкритого і дружнього громадського простору.

Ураховано і вже існуючу систему вулично-дорожньої мережі, яка обслуговує цю частину міста. Планується модернізація деяких ділянок доріг і підходів, що покращить транспортну доступність і безпеку руху. В результаті, територія навколо Центру культури стане більш зручною як для пішоходів, так і для водіїв. Зміни передбачають розширення тротуарів, встановлення нових дорожніх знаків і світлофорів, а також облаштування велосипедних доріжок, що підтримують екологічний спосіб пересування.

Розташування Центру у цій зоні міста дає можливість сформувати відкритий, комфортний і функціональний громадський простір, який буде привабливим як для місцевих жителів, так і для гостей міста. Доступність комплексу для мешканців різних районів Охтирки сприяє регулярному відвідуванню Центру, що, у свою чергу, підтримує розвиток культурного життя міста, підвищує рівень соціальної активності й створює платформу для різноманітних подій і заходів.

Підсумовуючи, варто зазначити, що вибір ділянки на вулиці Парковій, 2а, відповідає найсучаснішим вимогам міського планування і дизайну громадських просторів. Вона поєднує зручність, безпеку, екологічність і комфорт, що є важливими складовими успішної реалізації проекту Центру культури та мистецтв.

3.3.3 Техніко-економічні показники

Площа території:	9679 м²
Площа забудови:	3967 м²
Площа озеленення:	6171 м²
Площа замощених ділянок:	8800 м²

4. Архітектурно-планувальне рішення

4.1 Функціональне зонування

Архітектурно-планувальне рішення Центру культури та мистецтва базується на принципі функціонального зонування, що забезпечує раціональне використання простору, зручну навігацію для відвідувачів і логічну організацію внутрішніх потоків. У структурі будівлі виділено три основні функціональні зони: публічну, напівпублічну та службову. Вони розподілені як по горизонталі, так і по вертикалі, формуючи цілісну логіку руху всередині об’єкта.

Публічна зона розміщується у фронтальній частині першого поверху. Центральним елементом є просторе фойє з гардеробом, зоною очікування, інформаційною стійкою та касовим пунктом. Із фойє забезпечено безпосередній доступ до головного глядацького залу, розрахованого на проведення концертів, вистав, лекцій, кінопоказів та інших масових заходів. З протилежного боку фойє розташовано виставкову галерею для демонстрації змінних експозицій, творчих робіт, фотографій і місцевих культурних ініціатив.

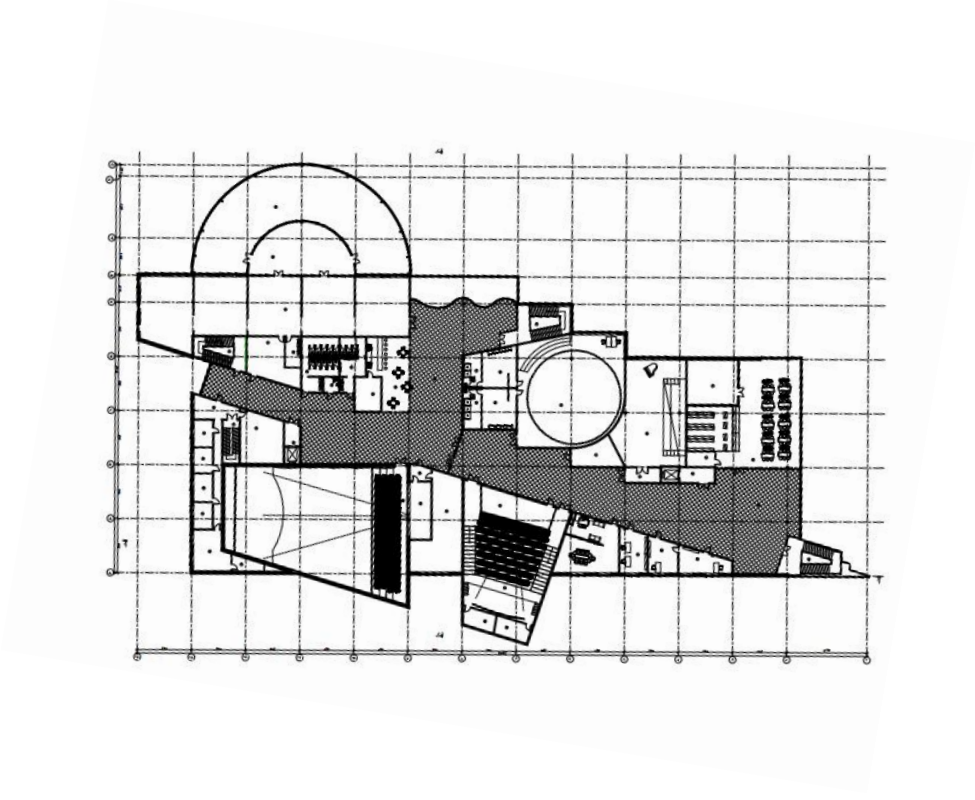

Рис.4.1. План на відмітці +0.00

Поряд з основними публічними функціями на першому поверсі передбачено також розміщення кафе, що відкривається у зону фойє. Це дозволяє створити зручне середовище для відпочинку, неформального спілкування,

проведення зустрічей та заходів у менш формальній атмосфері. Кафе має окремий вхід із вулиці та літню терасу, що виходить на озеленений майданчик.

Другий поверх виконує освітньо-культурну функцію та доповнює загальну концепцію центру як місця не лише для подій, а й для постійного розвитку та навчання. У тиловій частині другого поверху зосереджено напівпублічну зону — це приміщення для творчої діяльності, студії. Тут передбачено хореографічний зал із дзеркалами, студію образотворчого мистецтва, клас для декоративно-прикладної творчості, а також багатофункціональні приміщення, які можуть трансформуватись відповідно до потреб користувачів. Тут розміщено сучасний кінозал, обладнаний проєкторною технікою та комфортними місцями для перегляду. Поруч — бібліотека з відкритими книжковими фондами, читальною залою та окремими місцями для індивідуальної роботи. Доповненням до освітньої частини є комп'ютерний клас, де можна проводити навчальні курси, цифрові воркшопи, онлайн-тренінги.

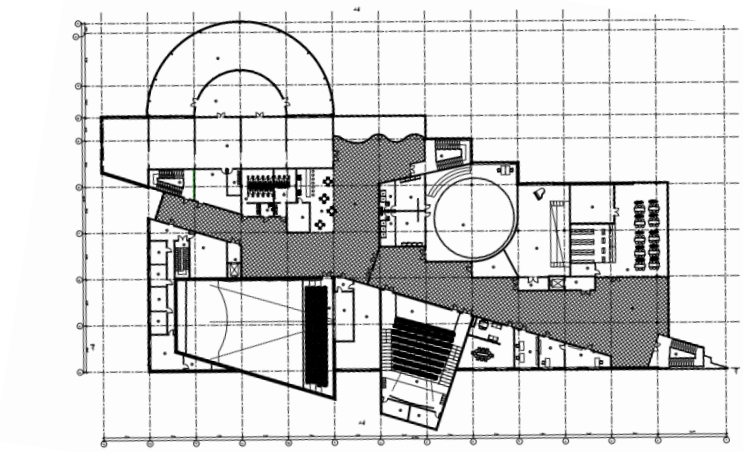

Рис.4.2. План на відмітці +4.500

Зелений простір є ключовим елементом планування другого поверху. Його оформлено у вигляді внутрішнього напіввідкритого дворика з озелененням, зонами відпочинку та м'яким покриттям. Такий простір створює умови для неформального спілкування, сприяє зниженню рівня стресу й наповнює будівлю

природним світлом. Усі зони поєднані коридорною системою з дотриманням нормативної ширини для громадських будівель. Ліфт і сходи розміщено поряд з фоє для зручної навігації, безпеки та інклюзивності.

Службова зона відокремлена від відвідувачів та має власні маршрути доступу. Вона включає адміністративні кабінети, побутові кімнати персоналу, технічні приміщення, комори, архіви та серверну. Обслуговуючий транспорт має окремий в'їзд, що не перетинається з громадськими маршрутами.

На відмітці -2800 Центру культури та мистецтва в місті Охтирка зосереджено важливі функціональні зони, які забезпечують обслуговування комплексу, безпеку користувачів, логістику й автономність у надзвичайних ситуаціях. Простір організовано з урахуванням нормативних вимог, конструктивних особливостей будівлі й сценаріїв експлуатації об'єкта в різних режимах.

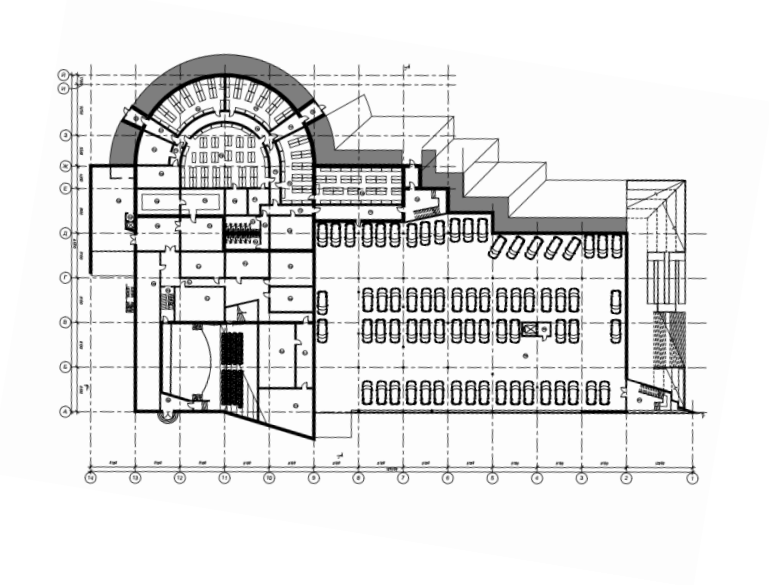

Рис.4.3. План на відмітці –2.800

Основну частину на відмітці -2800 займає підземна автостоянка, розрахована на 65 стандартних паркомісць для звичайних відвідувачів та 4 спеціалізовані місця для людей з інвалідністю. Габарити машиномісць витримані відповідно до чинних нормативів (3 х 6 м), а ширина проїздів забезпечує безпечний маневр і двосторонній рух. В'їзд до підземного паркінгу організовано

через рампу, обладнану протипожежними воротами й системою дренажу для захисту від опадів.

У південній частині на відмітці -2800 розміщено захисну споруду цивільного захисту — бомбосховище, яке розраховане на одночасне перебування 800 осіб. Воно має два аварійні виходи, окремий вхід через тамбур і автономну вентиляцію. Усередині бомбосховища передбачено склад продовольства, медичний пункт, блок санвузлів, місця для сидіння й лежання, а також комунікаційні шахти для подачі повітря, електроенергії й води. Приміщення ізольоване від решти підвалу, що відповідає вимогам безпеки.

Неподалік передбачено окремий технічний вхід через тамбур до складу кухонного призначення. Це дозволяє без перешкод завантажувати продукти та витратні матеріали до закладу громадського харчування, розташованого на верхніх поверхах, без перетину з основними потоками відвідувачів.

У північно-східному блоці на відмітці -2800 розташовано майстерню для творчої діяльності — простір із вентиляцією, освітленням та шумоізоляцією, де можуть працювати студії або гуртки. Поруч передбачено кілька складів Центру культури, де зберігається обладнання, реквізит, інструменти та технічні засоби.

У східному крилі на відмітці -2800 розміщено технічні приміщення будівлі: водомірний вузол, електрощитова, тепловий пункт і вузол зв’язку. Доступ до цих зон обмежено та відокремлено від пішохідних і службових шляхів.

Усі зони на відмітці -2800 сполучені між собою евакуаційними коридорами, що дозволяє забезпечити швидкий доступ і безпечну евакуацію. Використано чітке функціональне зонування: парковка, захисний блок, технічна частина, допоміжні простори та складські приміщення розташовані автономно, без перетину потоків. Це дозволяє підтримувати ефективну експлуатацію комплексу в буденних умовах та забезпечити дієздатність об’єкта в надзвичайних ситуаціях.

Така схема функціонального зонування дозволяє забезпечити гнучке використання будівлі протягом усього дня, задовольняючи потреби як масових заходів, так і повсякденного дозвілля мешканців. Створюється не просто культурний заклад, а сучасний багатофункціональний простір для навчання, відпочинку, творчості та спілкування.

4.2. Об’ємно-просторова композиція будівлі

Об’ємно-просторова композиція Національного Центру культури та мистецтва формувалася з урахуванням функціонального наповнення, масштабу навколишньої забудови та архітектурного контексту ділянки. Будівля має компактну, витягнуту по горизонталі форму, що логічно вписується в конфігурацію ділянки та підкреслює її громадське призначення. Композиція розгортається в плані симетрично відносно центральної осі, що проходить через головний вхід і фойє, формуючи чітку структурну логіку внутрішніх і зовнішніх зв’язків.

Основний об’єм є двоповерховим, з виразно виділеним центральним входом, акцентованим за рахунок архітектурного порталу та вертикального членування фасаду. Фойє першого поверху має просторовий розвиток у висоту, утворюючи атріум, який з’єднує обидва рівні й забезпечує візуальну відкритість простору. У глибині першого поверху розташовано головний глядацький зал, що формує найбільший об’єм у структурі будівлі. Його висота перевищує інші частини, завдяки чому створюється домінуючий архітектурний акцент.

Блоки, розташовані з обох боків від фойє, мають меншу поверховість і включають студійні, адміністративні та допоміжні приміщення. Така розбивка дозволяє уникнути монотонності в загальному об'ємі та досягти пластичної різноманітності фасадів. Архітектура будівлі передбачає ритмічне чергування глухих стін, вітражних вікон та світлових прорізів, що підкреслюють функціональне наповнення внутрішніх просторів і сприяють природному освітленню.

На другому поверсі, відповідно до планувального рішення, розміщено кінозал, бібліотеку з читальним простором та комп’ютерний клас. Ці

приміщення згруповані компактно, але мають чітко відокремлені входи та комунікації. Вони відкриваються у внутрішні галереї, що сполучаються з фойє, створюючи ефект візуальної єдності двох рівнів.

Кінотеатр, розташований у торцевій частині поверху, слугує мультимедійним простором із культурно-освітнім спрямуванням. Зал має обмежену кількість глядацьких місць, оснащений сучасною проєкційною апаратурою та придатний як для демонстрації кінофільмів, так і для проведення лекцій, презентацій та публічних подій.

Важливою особливістю композиції є включення відкритої тераси, яка використовується як громадський простір у теплу пору року. Її розміщено з боку зеленої зони та кафе, що дозволяє інтегрувати внутрішні й зовнішні простори. Архітектура передбачає можливість гнучкого перепланування окремих блоків, що особливо актуально для установ із динамічним функціонуванням.

Загальна об’ємно-просторова структура поєднує компактність, логічність і водночас відкритість, що підкреслює сучасний характер будівлі та її призначення як центру комунікації, творчості й культурного життя громади. Візуально будівля залишається стриманою, але впізнаваною завдяки ритміці фасадів, поєднанню різновисотних об’ємів і світловим акцентам.

5. Дизайн інтер’єру та екстер’єру

5.1. Зовнішнє оздоблення

Архітектурне вирішення Національний Центру культури та мистецтва в місті Охтирка побудоване на принципах сучасної об’ємно-просторової пластики з акцентом на легкість, прозорість і відкритість. Форма будівлі сформована плавними, криволінійними контурами, які органічно вписуються в ландшафт міста та створюють м’який перехід між забудовою і природним середовищем.

Фасади виконані із сучасних матеріалів: композитні панелі, світлопроникне скління та декоративні металеві вставки. Широке використання панорамних вікон дозволяє не тільки наповнити інтер’єри денним світлом, а й візуально розкрити внутрішній простір назовні, формуючи відкритий діалог між

будівлею й містом. Таке рішення додає прозорості та легкості композиції, створює ефект візуального розчинення об’єкта в середовищі.

Архітектурна композиція фасадів передбачає біонічні лінії та м’які заокруглення, що формують плавний силует і роблять об’єм більш дружнім та доступним. Використано контрастні кольорові акценти у зоні засклення торців та переходів, які структурують форму і підкреслюють її динаміку.

Основна кольорова гама фасадів — білий, світло-сірий та графітовий. Білий колір обрано як домінантний — він візуально полегшує масу будівлі, створює відчуття простору та чистоти. Світло-сірі відтінки підкреслюють об’ємні переходи, а темні вставки надають глибини й контрастності. За рахунок такої палітри будівля гармонійно поєднується з навколишнім зеленим середовищем, зокрема деревами скверу та відкритими просторами вздовж вулиці Паркова.

Значну роль у візуальному сприйнятті об’єкта відіграє зовнішнє підсвічування. Передбачено точкові джерела теплого світла в зоні входів та вздовж фасадів, які ввечері підкреслюють ритміку форми, обводи отворів і лінії фасадних фрагментів. Освітлення створює ефект підняття об’єкта над землею, посилюючи його образ як сучасного культурного центру.

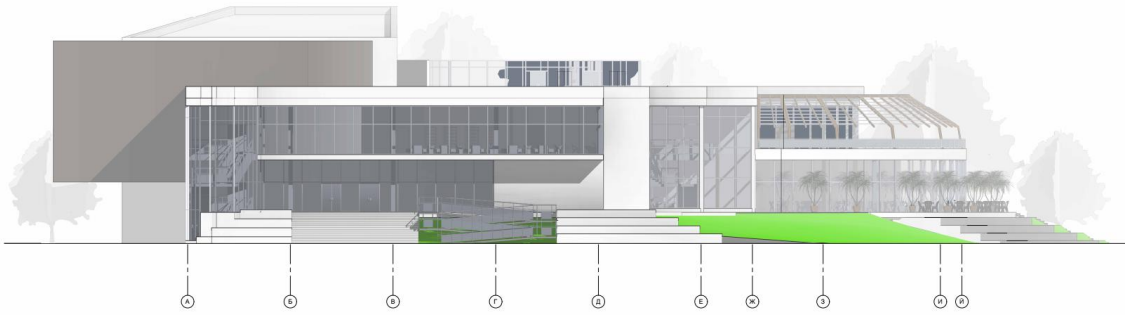

Рис.5.1. План фасада

Фасадна система є вентильованою, що забезпечує не лише естетичний вигляд, а й функціональні переваги — терморегуляцію, захист від вологи, зручність у обслуговуванні. Рішення з криволінійними обводами дозволяють

уникнути жорстких кутів, що додає будівлі м’якості й емоційного комфорту в її сприйнятті.

Архітектурна мова фасадів поєднує простоту і виразність. Завдяки цьому Центр культури та мистецтва сприймається не як формальний заклад, а як відкритий простір, що запрошує до взаємодії. Гармонійне поєднання кольору, форми та світла формує сучасний, дружній до людини образ, який підкреслює статус об’єкта як нового громадського символу міста Охтирка.

5.2. Внутрішнє оздоблення

Інтер’єр Національного Центру культури та мистецтва в місті Охтирка на вулиці Парковій сформовано на основі принципів сучасної простоти, технологічності та відкритості до змін. Просторове рішення дозволяє забезпечити гнучке функціонування закладу: від масових подій до камерних виставок і навчальних занять. Акцент зроблено на поєднанні естетики й функціональності, що виражено через використання натуральних матеріалів, чітких об’ємів і стриманих кольорів.

Рис.5.2.1. Інтер’єра

Центральним ядром простору є глядацька зала, що розміщена на першому поверсі та частково занурена у підвальний рівень. Такий прийом дозволив досягти оптимальної акустики та комфортної видимості сцени з будь-якого ряду.

Сцена розташована на нижньому рівні й обладнана технічними приміщеннями за кулісами. Завдяки зануренню зали вглиб конструкції споруди досягається природна інтеграція з бомбосховищем, яке примикає до сцени — рішення, що враховує сучасний безпековий контекст.

Оздоблення зали витримано в глибоких темних відтінках, із використанням звукопоглинаючих панелей і дерев'яних декоративних вставок. Ряди встановлено з ергономічним кутом підйому, що дозволяє утримати баланс між місткістю та затишком. Загальна атмосфера — зібрана й камерна, попри масштаб простору.

Поруч із глядацькою залою — кафе на 70 місць, що має прямий вихід у зону рекреації. Вона виконує функцію місця відпочинку між подіями й транзитної локації між іншими функціональними блоками. Простір вирішено в світлих тонах, з м'яким освітленням, натуральним текстилем і вставками з фактурного бетону. Мобільні меблі дозволяють адаптувати кафе до подій різного масштабу.

У лівому крилі першого поверху розташовано дві виставкові зали з окремим входом. Вони призначені для постійних та тимчасових експозицій, організовані навколо відкритої транзитної зони з широкими переходами. В оздобленні — дерев'яні рейкові конструкції, змінне освітлення, текстильні перегородки. Це дозволяє трансформувати простір під потреби конкретної виставки або інсталяції.

Другий поверх виконує переважно навчальну та адміністративну функцію. З південного боку розташовано чотири класи мистецтва, кожен з яких спеціалізовано під окремі види творчості: живопис, графіка, декоративно-прикладне мистецтво та музика. Приміщення забезпечено великим природним освітленням, з нейтральною палітрою оздоблення, що не відволікає від творчого процесу. Стіни частково використовуються як експозиційні поверхні.

Поруч — комп'ютерний клас, інтегрований у зону бібліотеки, яка слугує як місце читання, так і цифрового навчання. Простір обладнано відкритими книжковими стелажами, м'якими меблями й теплим спрямованим світлом.

Інтер’єр побудовано на поєднанні натурального дерева, металевих конструкцій та текстильного оздоблення.

У центральній частині поверху — кінотеатр на 137 місць, який розміщено ізольовано від решти приміщень. Зала має окремий вхід, фойє та зону очікування. У плануванні враховано вимоги до акустики, евакуації та комфортної щільності посадки. Поруч — гурток кінорежисури, який має власне технічне приміщення, кабінет монтажу й можливість організації практичних переглядів у залі.

Хореографічні класи розташовано в північно-східному крилі. Простір поділено на дві студії, кожна з яких обладнана дзеркалами, дерев’яним покриттям підлоги й вбудованою акустикою. Поруч — душові й роздягальні, що забезпечують повноцінний цикл тренувального процесу. Інтер’єр студій витримано в мінімалістичному стилі — акцент на світло, простір і динаміку.

В адмінчастині передбачено робочі кабінети керівництва та технічного персоналу. Приміщення з природним освітленням, функціональними меблями та зоною очікування для відвідувачів.

Приміщення на відмітці -2800 виконує роль паркінгу для відвідувачів із окремим заїздом. Простір зручно пов’язано з центральним ядром будівлі через ліфт і сходові клітки. Ближче до глядацької зали розміщено бомбосховище, що може виконувати функцію укриття під час подій — доступ до нього забезпечено безперешкодно з основної зали.Всі рівні об’єднано вертикальними комунікаціями з дотриманням норм інклюзивності — у проєкті враховано безбар’єрний доступ, тактильні маркування та зручні зони очікування.

Простір Центру формує нову культурну інфраструктуру для міста: відкриту, багатофункціональну, готову до трансформації й спільної творчості.

6. Конструктивне рішення.

Конструктивна система Національного Центру культури та мистецтва в місті Охтирка реалізована на основі монолітного залізобетонного каркаса, що забезпечує просторову гнучкість, надійність та високу швидкість зведення. Такий тип конструкції дозволяє ефективно організовувати великі зали, навчальні

приміщення та відкриті багатофункціональні простори без потреби у частих несучих опорах.

Несучий каркас утворюють монолітні залізобетонні колони з кроком 8х8 м у поєднанні з монолітними плитами перекриття. Вся система працює як єдина жорстка об’ємно-просторова структура, посилена вертикальними монолітними ядрами жорсткості, що формують сходові клітки та ліфтові шахти. Ці елементи беруть на себе частину навантажень та забезпечують загальну стабільність будівлі.

У ділянках з інтенсивним пішохідним потоком — фоє, глядацькій залі, виставковому просторі — конструкції проєктуються з урахуванням підвищених експлуатаційних навантажень.

При розрахунковій місткості до 800 осіб, нормативне навантаження від відвідувачів прийнято за ДБН В.1.1-7:2016 на рівні 4,0 кН/м² (для громадських будівель зі скупченням людей). З урахуванням коефіцієнта запасу надійності ($\gamma f = 1,3$) та коефіцієнта динамічності ($\gamma d = 1,1$), розрахункове навантаження становить:

$$q = 4,0 \times 1,3 \times 1,1 = 5,72 \text{ кН/м}^2$$

У результаті перекриття в зонах з найбільшою щільністю заповнення (глядацька зала, виставкові зали, кафе) спроєктовано як монолітні залізобетонні плити товщиною 400 мм з подвійним армуванням і опорою на ригелі та колони. У навчальних класах та адміністративних приміщеннях — збірно-монолітні плити товщиною 350 мм, розраховані на навантаження до 4,0 кН/м².

Конструкція глядацької зали вирішена у вигляді амфітеатру, посадкові ряди спускаються до рівня підвального поверху. Сцена — в окремому об’ємі, конструктивно та акустично ізольованому. Перекриття в зоні сцени підсилено додатковим армуванням і закладними елементами під технологічне обладнання.

Покриття будівлі — плоске, з організованим внутрішнім водовідведенням. Дах розраховано на додаткове експлуатаційне навантаження від озеленення, меблювання та перебування відвідувачів. Багатошарова структура включає:

гідроізоляцію, протикореневий бар’єр, дренажний шар, геотекстиль, ґрунтову суміш. Теплоізоляцію забезпечують мінераловатні плити товщиною 180–200 мм.

Фундаменти — монолітні стаканного типу. Під глядацькою залою та підземним паркінгом застосовано плитний фундамент товщиною 400 мм із подвійним армуванням, який рівномірно передає навантаження на слабко деформовані ґрунти ділянки.

Зовнішні стіни — тришарові панелі з утепленням із мінеральної вати. Фасад вентильований, облицьований композитними панелями світлих відтінків. Скління — енергоефективне, у світлоалюмінієвих системах. Використано тришарові склопакети з високим коефіцієнтом світлопропускання.

Вертикальні комунікації згруповано у два незалежні вузли, що включають сходи, ліфти, евакуаційні виходи. Ліфти — пасажирський і інклюзивний, доступні з усіх поверхів.

Підземний рівень виконує функцію паркінгу, включає технічні приміщення та бомбосховище. Захисна споруда розташована під глядацькою залою, має окрему вентиляційну систему, герметичні двері, аварійне живлення й автономне освітлення. Стіни та перекриття виконано з бетону підвищеної міцності, товщиною 400-600 мм.

Конструктивна система забезпечує високу несучу здатність, сейсмостійкість, відповідність нормам енергоефективності та безбар’єрності, що дозволяє розглядати об’єкт як багатофункціональний центр з перспективою довготривалої експлуатації.

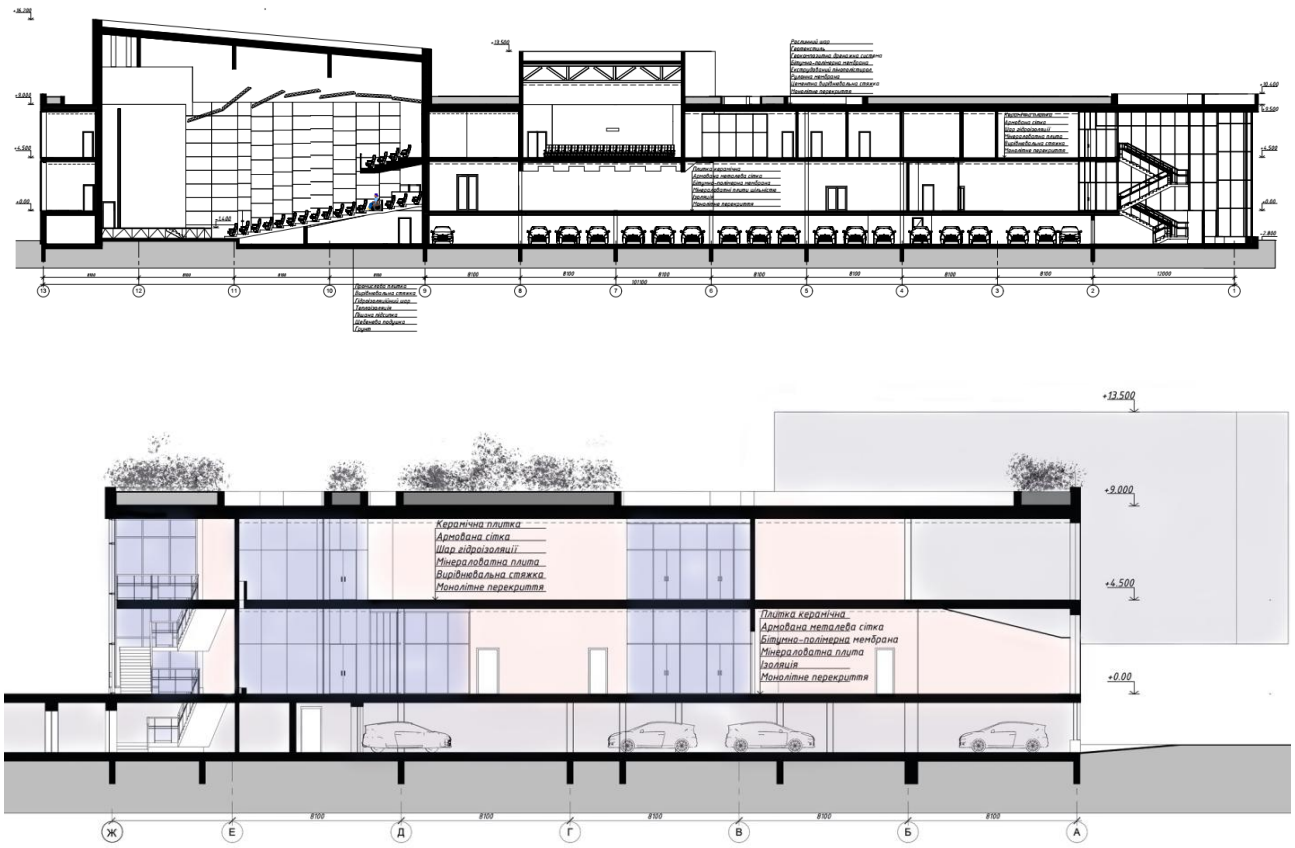

Рис.6.1. Розріз1-1

Склад системи

1. Цегляна перегородка
2. Сталевий каркас
3. Плити мінераловатні
4. ГКЛ або ГВЛ в 1 або 2 шари
5. Чистове опорядження приміщень
6. Направляючий профіль
7. Ущільнююча стрічка

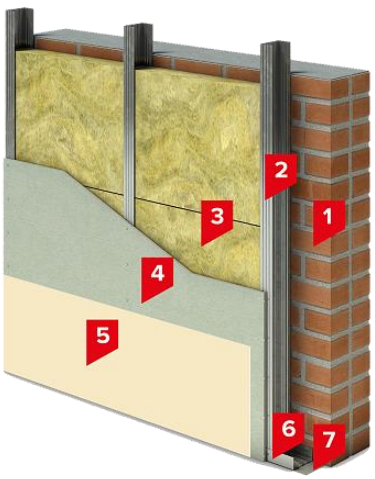

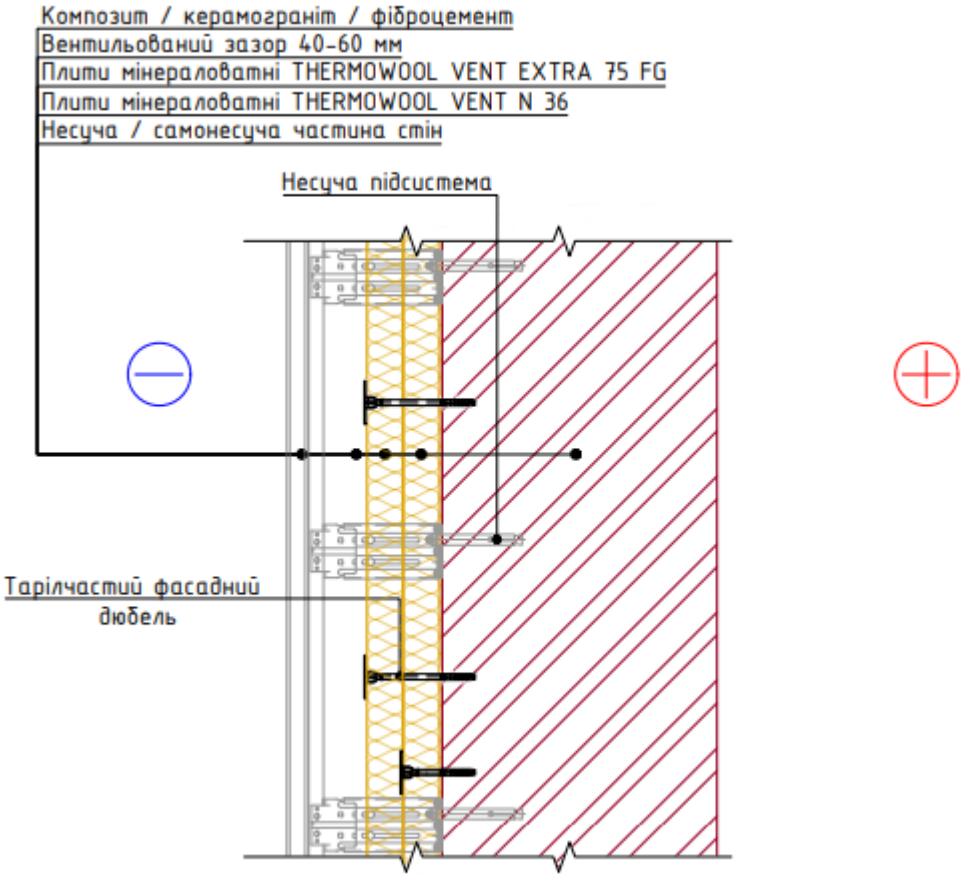

Рис.6.2. Розріз деталі

7. Інженерне обладнання

7.1 Теплогазопостачання і вентиляція

Інженерні системи теплопостачання, вентиляції та газозабезпечення Національного Центру культури та мистецтва в місті Охтирка сформовано з урахуванням сучасних вимог до енергоефективності, комфортного мікроклімату та надійності роботи у режимі масової експлуатації.

Теплопостачання здійснюється від централізованої міської теплової мережі з підключенням через індивідуальний тепловий пункт (ІТП), розташований у технічному приміщенні підвального рівня. У складі ІТП — теплообмінники для систем опалення, гарячого водопостачання та вентиляції, а також автоматика для регулювання подачі тепла залежно від температури зовнішнього повітря.

Опалення виконано як комбінована система. У зонах загального користування — фоє, коридори, вестибюль — встановлено радіатори з терморегуляторами. У виставкових залах, бібліотеці, аудиторіях, а також частині адміністративних приміщень — система низькотемпературного підлогового опалення з розподілом тепла по контурах. У глядацькій залі, хореографічних студіях і кабінетах вокалу застосовано конвектори з індивідуальним регулюванням. В окремих приміщеннях реалізовано змішану схему — підлогове опалення та стінові панелі з підігрівом.

В глядацькій залі, де посадкові ряди розташовано нижче рівня першого поверху, опалення адаптовано під об’єм приміщення: теплові контури прокладено під амфітеатром, а під сидіннями змонтовано конвекційні обігрівачі з локальним регулюванням.

Вентиляція організована як механічна припливно-витяжна система з рекуперацією тепла. Це дозволяє утримувати стабільний мікроклімат, скорочуючи витрати на опалення. Основні вентиляційні агрегати розташовано на технічному поверсі та в міжстелевих просторах. У кінотеатрі, бібліотеці, майстернях та виставкових залах передбачено системи з незалежним регулюванням температури, вологості та інтенсивності повітрообміну.

Для приміщень із великою відвідуваністю — вестибюль, глядацька зала, зали експозицій — встановлено додаткові вентиляційні модулі з шумоглушниками, фільтрацією повітря й автоматизованим управлінням. У гардеробних, санвузлах, технічних блоках застосовано витяжну вентиляцію з датчиками вологості та присутності.

Усі інженерні мережі інтегровано в систему керування BMS (Building Management System), яка забезпечує контроль температури, вологості, повітрообміну та споживання ресурсів у режимі реального часу.

7.2 Водопостачання та каналізація

Центр підключено до центральної мережі міського водопостачання. Введення води — через технічне приміщення підвального рівня, де встановлено водомірний вузол із автоматизованим обліком. Система господарсько-питного

водопостачання охоплює всі поверхи будівлі — подача здійснюється до санвузлів, побутових кімнат, майстерень, кафе та допоміжних приміщень.

У бібліотеці, кінозалі, мистецьких класах та адміністративному блоці встановлено точки доступу до питної води, обладнані сучасними фільтрами. Для аварійних ситуацій передбачено накопичувальний резервуар об’ємом 5 м³ з автоматичним контролем рівня наповнення.

Система водовідведення включає відведення господарсько-побутових і зливових стоків. Усі внутрішні стояки облаштовано ревізіями для обслуговування, самоплинна каналізація запроєктована з дотриманням нормативних ухилів. Водовідведення дощових вод із даху — внутрішнє, через серію водоприймальних воронок, розташованих на покрівлі. Стоки передаються в дренажну мережу, а далі — до центральної зливової каналізації міста.

У кухні, побутових зонах і санвузлах застосовано локальні сифони, жироуловлювачі та фільтри для захисту каналізаційних мереж.

7.3 Автоматизація та керування

У Центрі культури та мистецтв впроваджена сучасна система автоматизації та керування інженерними процесами, що забезпечує комфорт і безпеку у всіх приміщеннях. Всі основні системи — теплопостачання, вентиляції, кондиціонування та освітлення — інтегровані в єдиний контур управління на базі BMS-платформи (Building Management System) з модульною архітектурою. Це дає змогу не лише автоматично підтримувати оптимальні кліматичні умови в залах і службових приміщеннях, а й оперативно реагувати на будь-які зміни в роботі обладнання.

Завдяки автоматичному регулюванню температури температура в кожному приміщенні підтримується на заданому рівні, що забезпечує енергоефективність і комфорт одночасно. Система також дозволяє дистанційно контролювати витрати води, тепла та електроенергії, що допомагає своєчасно виявляти можливі несправності або перевитрати ресурсів і оптимізувати їх використання.

Для забезпечення безпеки у разі аварійних ситуацій система керує протипожежною автоматикою, активуючи відповідні заходи й оповіщення. Особливістю платформи є зручний інтерфейс, доступний через мобільні пристрої, що дає змогу технічному персоналу контролювати і налаштовувати роботу систем безпосередньо на місці або дистанційно.

Важливо, що всі інженерні мережі та магістралі прокладені у спеціально відведених технічних коридорах, венткамінях та міжповерхових пустотах. Це дозволяє зберегти естетику інтер'єрів і не порушує дизайн приміщень. Обслуговування систем здійснюється через ревізійні люки й технічні канали, що полегшує доступ до обладнання і скорочує час на проведення ремонтних робіт.

Завдяки такому підходу забезпечується ефективне керування всіма комунікаціями Центру, підвищується надійність систем і створюються комфортні умови для роботи персоналу та відвідувачів.

8. Охорона праці та навколишнього середовища

Організація безпечного середовища для працівників і відвідувачів, а також мінімізація впливу об'єкта на довкілля визначаються як базові принципи функціонування Національного Центру культури та мистецтва. Проєктні рішення прийнято з урахуванням нормативів ДБН В.2.2-9:2018, стандарту ДСТУ EN ISO 45001 та чинного законодавства України у сфері охорони праці.

8.1 Охорона праці

Приміщення Центру сформовано з урахуванням вимог до мікроклімату, освітлення, шумозахисту та ергономіки. Усі робочі зони мають належне природне та штучне освітлення, якісну вентиляцію й систему підтримки стабільної температури. Робочі місця персоналу обладнано меблями з регульованою висотою, достатнім простором для пересування й організації зберігання матеріалів. Це створює комфортні умови для щоденної праці, а також сприяє збереженню фізичного здоров'я працівників, знижуючи ризики перевтоми та професійних захворювань.

У технічних та службових приміщеннях передбачено обмежений доступ, протиковзкі покриття, аварійне освітлення, попереджувальні позначення та

систему автоматичного оповіщення про пожежу. Усі вентиляційні установки розміщено в окремих приміщеннях із шумопоглинанням, що знижує рівень акустичного впливу на персонал. За рахунок цього забезпечено тишу в основних робочих просторах, де відбувається спілкування з відвідувачами або виконуються творчі завдання.

Розміщення аптечок, засобів індивідуального захисту, пожежних щитів і табличок безпеки відповідає чинним нормативам. Кожен працівник має безперешкодний доступ до санітарно-побутових приміщень, душових та кімнат відпочинку, що особливо важливо у дні з підвищеним навантаженням або під час проведення масових заходів. Наявність місць для відновлення дозволяє уникати перевантаження та сприяє ефективнішій роботі всього колективу.

Особливу увагу приділено інклюзивності: передбачено пандуси, ліфти з розширеними кабінами, контрастне маркування на сходах, дублювання інформації шрифтом Брайля та зручне розташування санітарних кімнат. Завдяки цьому Центр є відкритим для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення. Інклюзивний підхід до проєктування приміщень дозволяє не лише дотримуватись норм, а й формує позитивний імідж установи як відкритого й дружнього простору для всіх.

Окрім цього, в Національному Центрі культури та мистецтва передбачено багатофункціональні приміщення, які можуть трансформуватися під різні потреби. Це зали для концертів, репетицій, виставок, лекцій та майстер-класів. Завдяки мобільним перегородкам і регульованому освітленню кожен простір легко адаптується під формат конкретного заходу. Таке гнучке планування особливо важливе в умовах динамічного графіка подій і потреби швидкої зміни сценографії.

У зонах загального користування встановлено зручні місця для очікування, інформаційні стенди, електронні табло та навігаційні позначки. Це полегшує орієнтацію в будівлі для нових відвідувачів і скорочує час пошуку потрібного приміщення. Вхідна група обладнана сучасною системою доступу та

автоматичними дверима, що значно підвищує зручність для людей з дитячими візками, людей похилого віку чи гостей із багажем.

Важливою особливістю Центру є наявність спеціальних приміщень для зберігання реквізиту, костюмів, музичних інструментів та технічного обладнання. Всі ці простори облаштовано з урахуванням температурного режиму, вологості та пожежної безпеки. Організоване зберігання майна дозволяє швидко готуватися до виступів і знижує ризик пошкодження цінних матеріалів.

Також було реалізовано систему мультимедійного супроводу подій. У залах встановлено акустичне обладнання, проектори, екрани, освітлювальні прилади й пульти керування, що дає змогу проводити заходи різного рівня — від камерних концертів до масштабних вистав. Наявність якісного технічного оснащення підвищує привабливість Центру для творчих колективів і орендарів простору.

З метою енергоефективності впроваджено автоматизовану систему керування інженерними мережами. Освітлення, опалення та вентиляція працюють у розумному режимі, реагуючи на присутність людей і зовнішні погодні умови. Це дозволяє значно знизити витрати на енергоресурси та зменшити навантаження на інженерні системи будівлі.

У Центрі також передбачено приміщення для адміністративного персоналу, простори для неформального спілкування, переговорні кімнати та коворкінг-зони. Усе це формує сучасний відкритий простір, який відповідає новітнім уявленням про культурну інфраструктуру. Кожна деталь у просторі продумана з урахуванням функціональності та естетики — від кольорової гами стін до оздоблення підлоги й вибору меблів.

У підсумку створено безпечне, комфортне й функціональне середовище, яке сприяє культурному розвитку міста Охтирка та забезпечує якісну взаємодію між творчими спільнотами, працівниками закладу й відвідувачами.

8.2 Пожежна безпека

У будівлі Національного Центру культури та мистецтв реалізовано комплекс заходів з пожежної безпеки, що відповідають усім чинним нормам та

стандартам. Система пожежогасіння побудована з урахуванням особливостей функціональних зон та передбачає автоматичне виявлення загорянь і оперативне реагування. Встановлено автоматичну пожежну сигналізацію, яка під'єднана до централізованого пульту охорони, що дозволяє миттєво повідомляти відповідні служби у випадку пожежі.

Для своєчасного виявлення диму встановлені сучасні датчики задимлення, розміщені у стратегічно важливих місцях – коридорах, технічних приміщеннях, на рівнях із підвищеним ризиком. Усі пожежні датчики регулярно перевіряються і обслуговуються відповідно до графіка, що забезпечує безперебійну роботу системи.

Централізована система пожежогасіння охоплює весь будинок і включає спринклерні установки, що активуються автоматично при підвищенні температури або появі диму. Крім того, на випадок екстреної ситуації на кожному поверсі розташовано переносні вогнегасники різного типу, що дають змогу оперативно ліквідувати початкові осередки пожежі.

Сходові клітки виконано як бездимні – це означає, що вони обладнані спеціальними вентиляційними системами, які перешкоджають проникненню диму, створюючи безпечний коридор для евакуації. Шлюзові протипожежні двері виготовлені з вогнестійких матеріалів і відповідають найвищим стандартам пожежної безпеки. Вони запобігають поширенню вогню та диму між поверхами, що значно підвищує рівень безпеки для людей у разі надзвичайної ситуації.

Евакуаційні виходи передбачені на кожному рівні будівлі, причому вихід із приміщень здійснюється безпосередньо на відкрите подвір'я, що знижує ризики скупчення людей у коридорах і дозволяє швидко покинути небезпечну зону. Усі шляхи евакуації оснащено світловими індикаторами, які працюють навіть при відключенні основного освітлення, а також інформаційними табличками, що чітко позначають напрямок руху. Це відповідає вимогам державних будівельних норм ДБН В.1.1-7.

Персонал Центру регулярно проходить інструктажі з питань пожежної безпеки, у яких детально розглядаються алгоритми дій у випадку пожежі,

порядок використання вогнегасників і евакуаційні маршрути. Для підтримки навичок безпеки проводяться планові навчання з відпрацюванням евакуації, що дає змогу кожному співробітнику бути готовим до швидких та чітких дій у кризових ситуаціях.

Евакуаційні плани розміщені на видимих і доступних для всіх працівників та відвідувачів місцях. Вони містять покрокові інструкції, схеми розташування пожежного обладнання, а також номери телефонів екстрених служб. Наявність такої інформації допомагає швидко зорієнтуватися і діяти в умовах стресу.

Крім основних заходів, в будівлі передбачено додаткові засоби захисту — наприклад, аварійне освітлення, яке забезпечує освітлення коридорів і виходів під час відключення електрики. Це особливо важливо в нічний час або під час масових заходів, коли приміщення може бути заповнене людьми.

Також у приміщеннях реалізовано систему пожежного оповіщення із звуковими сигналами, що є зрозумілими і доступними для всіх категорій відвідувачів, включно з людьми з порушенням слуху. Звукові повідомлення синхронізовані з інформаційними табличками, що дає змогу безпомилково орієнтуватися в екстрених ситуаціях.

Завдяки комплексному підходу до пожежної безпеки у Центрі культури та мистецтв створено надійний захист життя і здоров’я людей. Впроваджені технічні рішення та організаційні заходи дозволяють не тільки попереджувати виникнення пожеж, а й ефективно контролювати будь-які надзвичайні ситуації.

8.3 Охорона навколишнього середовища

Інженерні та архітектурні рішення Національного центру культури та мистецтв у місті Охтирка розроблено з особливою увагою до екологічної відповідальності. Вибір матеріалів та технологій будівництва ґрунтувався на прагненні мінімізувати негативний вплив на навколишнє середовище та забезпечити здорові умови перебування для відвідувачів і працівників. Для оздоблення внутрішніх приміщень використано матеріали з низьким вмістом летких органічних сполук (VOC). Це важливо, адже саме такі сполуки можуть викликати подразнення дихальних шляхів, алергічні реакції і погіршувати якість

повітря. Завдяки цьому вибору вдалося значно покращити мікроклімат у приміщеннях, створити комфортні умови для роботи та відпочинку.

Особливу увагу приділено проєктуванню покрівлі будівлі. Вона виконана у вигляді зеленої покрівлі, що має багато переваг. По-перше, озеленена покрівля допомагає регулювати температуру всередині будівлі — у літню пору вона знижує теплове навантаження на конструкції, запобігаючи перегріванню приміщень, а взимку сприяє кращій теплоізоляції. По-друге, рослинний шар виконує функцію природного фільтра для дощової води, знижуючи ризики підтоплення і забруднення навколишніх територій. Також зелена покрівля слугує буферною зоною, яка підтримує оптимальний рівень вологості повітря в місті.

Для озеленення використано місцеві види рослин, які пристосовані до кліматичних умов регіону. Ця рослинність має низьку потребу в поливі та догляді, що дозволяє економити воду і зменшувати експлуатаційні витрати. Вибір місцевих порід також сприяє підтриманню природного біорізноманіття і створює сприятливі умови для місцевої флори і фауни.

В системі вентиляції Центру застосовано сучасні фільтри тонкого очищення припливного повітря. Вони ефективно затримують пил, алергени, шкідливі речовини та мікроорганізми, які можуть потрапляти з вулиці. Завдяки цьому внутрішнє середовище залишається чистим і безпечним для здоров’я людей. Фільтри обслуговуються регулярно, що гарантує стабільну якість повітря і довговічність системи.

На прилеглій території Центру впроваджено систему роздільного збору твердих побутових відходів. Встановлено кілька типів контейнерів, які чітко марковані для паперу, скла, пластику, органічних відходів та небезпечних матеріалів. Навігація і інформаційні вивіски зроблені зрозумілими і доступними для всіх відвідувачів, що сприяє підвищенню культури поводження з відходами. Такий підхід допомагає значно зменшити кількість сміття, що потрапляє на звалища, а також сприяє повторному використанню ресурсів і збереженню природи.

Для зниження енергоспоживання у будівлі застосовано світлодіодне освітлення з датчиками руху. Це означає, що світло вмикається лише там, де є люди, і вимикається автоматично, коли приміщення порожні. Також використано рекуперацій установки, які дозволяють економити тепло, передаючи його від відпрацьованого повітря до припливного. Це знижує навантаження на опалювальні системи в холодну пору року. Окрім того, встановлено автоматику, що відключає непотрібне обладнання поза часом активної експлуатації.

Благоустрій прилеглої території виконано з урахуванням принципів екологічної стійкості. Висаджено дерева й кущі локальних порід, які добре адаптуються до клімату й не потребують надмірного догляду. Облаштовано зони затінення, що створюють комфортні умови для відпочинку відвідувачів і співробітників. Для пішохідних доріжок використано водопроникні покриття, які зменшують поверхневий стік і сприяють природному водообміну. Це знижує ризик ерозії ґрунту, а також допомагає підтримувати місцевий водний баланс.

Зелені зони навколо Центру виконують не лише естетичну функцію, а й сприяють покращенню якості повітря, зниженню рівня шуму й створенню сприятливого мікроклімату. Вони також підтримують біорізноманіття, слугують притулком для птахів і комах, що позитивно впливає на екосистему міста.

Усі ці заходи дають змогу суттєво зменшити негативний вплив будівлі Центру культури та мистецтв на навколишнє середовище. Впроваджені інженерні рішення та організаційні заходи формують приклад відповідального ставлення до ресурсів і природи, що є особливо важливим у сучасних умовах підвищеного екологічного навантаження.

В результаті створено екологічно безпечний, енергоефективний і комфортний простір, який відповідає принципам сталого розвитку і підтримує імідж міста Охтирка як місця, де цінують і піклуються про довкілля.

Література

1. ДБН В.2.2-9:2018. Громадські будівлі та споруди. Основні положення. — *К.:* Мінрегіон України, 2018.

2. ДБН В.1.1-7:2021. Пожежна безпека об’єктів будівництва. Загальні вимоги. — К.: Мінрегіон України, 2021.

3. ДСТУ-Н Б В.1.1-30:2013. Настанова з визначення класу наслідків (відповідальності) будівель та споруд.

4. Закон України «Про охорону праці». — Відомості Верховної Ради України, 1992.

5. ISO 45001:2018. Occupational health and safety management systems — Requirements.

6. Кузнецов С.І., Трегубова Т.А. Архітектурне проектування. — К.: Ліра-К, 2016. — 248 с.

7. Чепелик В.І. Теорія архітектурної композиції. — К.: Вища школа, 2010. — 312 с.

8. Курченко О.Ю. Проектування громадських будівель: методика, норми, приклади. — Харків: ХНАМГ, 2020.

9. Костенко С.І. Енергозбереження в архітектурі: посібник. — К.: Архітектура, 2019.

10. Сайт Охтирської міської ради

11. Сайт Міністерства розвитку громад та територій України

12. ДБН В.2.5-67:2013. Опалення, вентиляція та кондиціонування.

13. ДБН В.2.5-64:2012. Внутрішній водопровід та каналізація. Частина І. Проектування. Частина ІІ. Будівництво.

14. ДБН А.3.2-2-2009. Охорона праці і промислова безпека в будівництві.

15. ДБН А.3.1-5:2016. Організація будівельного виробництва.

16. ДБН В.1.1-7:2016. Пожежна безпека об’єктів будівництва.

Додатки

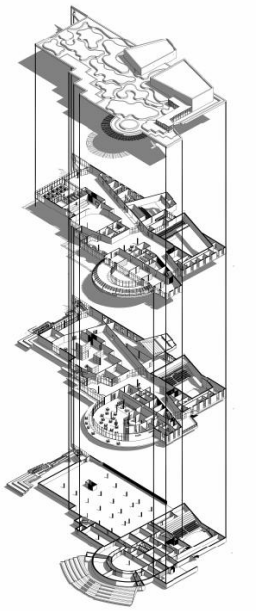

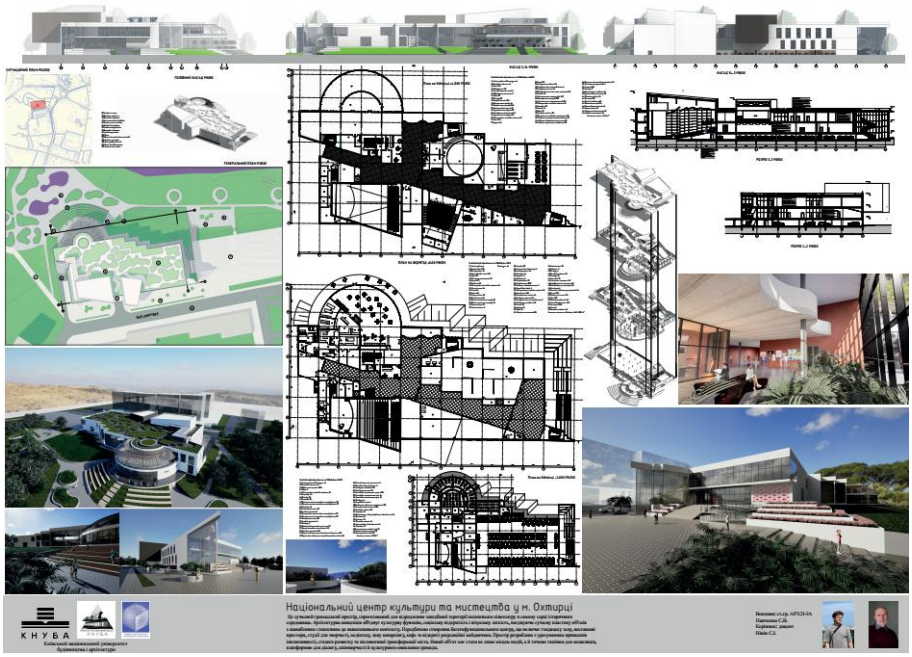
КНУБА
Національний центр культури та мистецтва у м. Охтирці

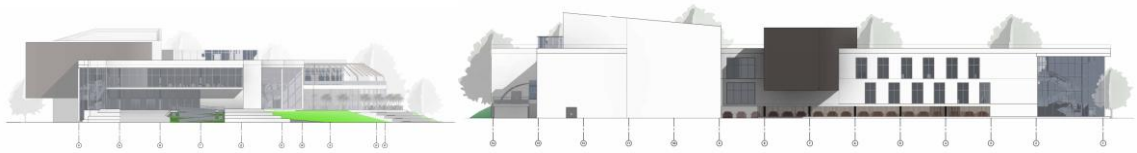

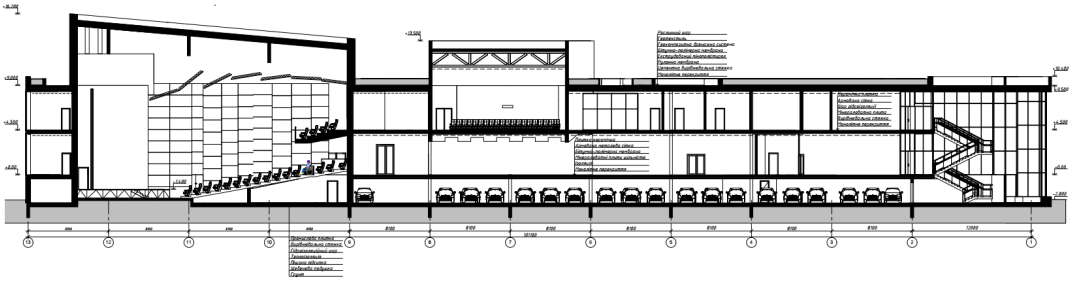

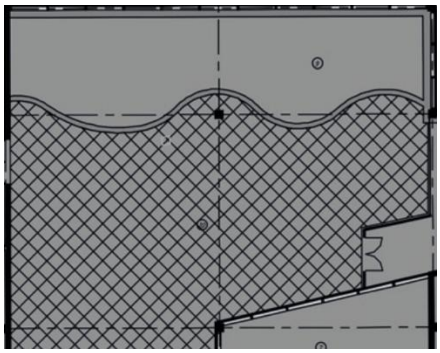

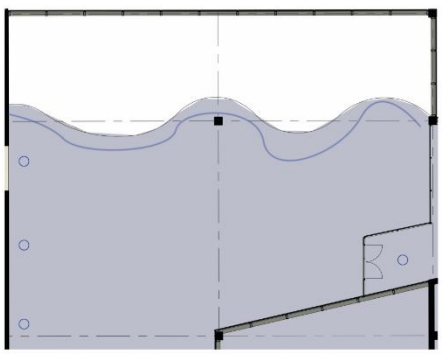

Thu Jun 19 20:27:04 EEST 2025, Покотило Костянтин Михайлович, Київський національний університет будівництва і архітектури

Anti-Plagiarism (UA) v-15.281 Educational

The maximum coincidence with one document 2.0%

Dictionaries check: en_US, ru_RU, ua_UA. **Errors in the documents: 8%**

	Document		Sum coincidence on the DB	
ID: 247075 Title: Національний центр культури та мистецтв у м. Охтирці Added in a DB: 2025-06-19 Authors: Панченко Сергій В'ячеславович Heads: доц. Нівін С.І. Consultants: Opponents:	Symbols	Lexemes	Symbols	Lexemes
	74470	600	2464 (3%)	39 (7%)

Plagiarism sources

ID	Description	Plagiarism presence in the document	
		Symbols	Lexemes